

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 29 listopada 1956 r.

Nr 98

TRZECI
POZ.

INSTRUKCJA

1135 — Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 8 września 1956 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów, zasad sporządzania wykazów gruntów oraz opłat za odrisy z map i za odpisy i wyciągi z rejestrów i dokumentów stanowiących część operatu ewidencyjnego na obszarze m. st. Warszawy, m. Łodzi i miast stanowiących powiaty 1141

LISTA OSÓB WYRÓŻNIONYCH

1136 — odznaką „Przodownika Pracy” 1172

1135

INSTRUKCJA MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 8 września 1956 r.

w sprawie zakładania i prowadzenia ewidencji gruntów, zasad sporządzania wykazów gruntów oraz opłat za odrisy z map i za odpisy i wyciągi z rejestrów i dokumentów stanowiących część operatu ewidencyjnego na obszarze m. st. Warszawy, m. Łodzi i miast stanowiących powiaty.

Na podstawie art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 3 i art. 11 ust. 4 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 6, poz. 32) ustala się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Ewidencję gruntów na obszarze m. st. Warszawy, m. Łodzi i miast stanowiących powiaty zakładają i prowadzą prezydya rad narodowych tych miast według przepisów niniejszej instrukcji.

§ 2. Jednostką ewidencyjną jest obszar miasta, a w miastach podzielonych na dzielnice — obszar dzielnicy.

§ 3. Ewidencja gruntów obejmuje wszystkie grunty położone na obszarze jednostki ewidencyjnej (§ 2).

§ 4. 1. Ewidencja obejmuje następujące dane o gruntach:

- 1) położenie gruntów i ewentualną nazwę nieruchomości, w skład której wchodzi grunty,
- 2) granice i obszar gruntów,
- 3) rodzaj użytków,
- 4) klasę gruntów użytkowanych rolniczo lub przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego do takiego użytkowania, a zwanych w dalszym ciągu „gruntami rolnymi”, oraz klasę innych sklasyfikowanych gruntów.

2. W ewidencji gruntów podaje się osobę właściciela oraz inne osoby, w których władaniu grunt się znajduje, jak również miejsce zamieszkania (siedzibę) tych osób

§ 5. 1. Położenie gruntów oznacza się w ewidencji nazwą miejscowości (dzielnicy), numerem mapy i działki (parceli), a ponadto nazwą ulicy, nr domu, bloku mieszkalnego (np. MDM, nr bloku) lub w drodze opisowej (np. przy rzece, przy drodze do, przy cmentarzu itp.).

2. Niezależnie od oznaczenia podanego w ust. 1 położenie gruntów określa się przez podanie ewentualnej nazwy nie-

ruchomości, w skład której wchodzi grunty (np. Królikarnia, Młyny itp.).

§ 6. Granice gruntów oznacza się na mapach według obowiązujących przepisów o pomiarach kraju, wydanych przez Centralny Urząd Geodezji i Kartografii (instrukcja B IV). Dotyczy to również granic administracyjnych (państwa, województwa, powiatu, miasta stanowiącego powiat) oraz granic jednostek ewidencyjnych (dzielnic).

§ 7. 1. Powierzchnię (obszar) użytków wprowadza się do ewidencji gruntów z istniejących rejestrów pomiarowo-klasifikacyjnych, pomiarowych, operatów obliczeniowych oraz obliczeń powierzchni, dokonanych na mapach, lub z innych materiałów geodezyjnych, jeżeli takie istnieją dla poszczególnych jednostek ewidencyjnych, a gdy brak jest aktualnych danych, do czasu ich uzyskania — z materiałów statystycznych.

2. Powierzchnie użytków wpisuje się do ewidencji gruntów w hektarach (ha), arach (a) i metrach kwadratowych (m²) z następującą dokładnością:

- 1) do 1 m² (0,0001 ha) — w miastach posiadających aktualny operat pomiarowy,
- 2) do 10 m² (0,001 ha) — w miastach, dla których brak operatów.

3. Przy wpisywaniu do ewidencji gruntów powierzchni użytków otrzymanych z obliczeń, w razie stosowania dokładności wpisu do 10 m², należy stosować następujące zasady:

- 1) końcówkę mniejszą niż 5 m² odrzuca się,
- 2) końcówkę równą 5 m² zaokrągla się do parzystej dziesiątej części ara,
- 3) końcówkę większą niż 5 m² zaokrągla się do pełnej dziesiątej części ara.

4. Na terenach objętych gospodarką rolną nie wykazuje się użytków rolnych o powierzchni mniejszej niż 1 ar. To samo dotyczy klas użytków rolnych.

§ 8. 1. Ewidencja obejmuje następujące grunty: grunty rolne, grunty leśne, grunty pod wodami, użytki kopalne, tereny komunikacyjne, tereny osiedlowe, tereny różne i nieużytki.

2. Szczegółową klasyfikację gruntów pod względem ich wykorzystania lub właściwości fizjograficznych (nieużytków) z zaliczeniem do poszczególnych grup, rodzajów, typów i odmian oraz ich terminologię zawiera „Tabela użytków gruntów”, stanowiąca załącznik nr 1 do niniejszej instrukcji.

§ 9. 1. Grunty rolne dzieli się na następujące użytki rolne: grunty orne, ogrody uprawne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

2. Do czasu uzyskania danych geodezyjnych dla określenia powierzchni ogrodów i sadów użytki te będą wykazane łącznie w gruntach ornych.

3. Do gruntów ornych zalicza się grunty orne w uprawie i odłogi. Za grunt orny w uprawie uważa się powierzchnie zasiewane lub zasadzane ziemiopłodami wraz z powierzchniami warzyw polowych włączonych w płodozmian oraz ugory czarne. Za odłóg uważa się ziemię (grunt) orną nie dającą plonu, która w ciągu ostatnich dwóch lat nie była uprawiana (orana itp.).

4. Do sadów zalicza się powierzchnię gruntów nie mniejszą od 1 ara, zasadzoną drzewami lub krzewami owocowymi o normalnej gęstości ich zasadzania, szkółki drzew owocowych i winnice. Do sadów nie zalicza się powierzchni pod pojedynczymi drzewami owocowymi oraz pod owocowymi drzewami rosnącymi przy drogach, rowach itp.

5. Do ogrodów uprawnych zalicza się: uprawy ziemiopłodów ogrodniczych (bez drzew lub z pojedynczymi drzewami owocowymi), ogrody działkowe, ogródki przydomowe (z wyjątkiem ogrodów ozdobnych), uprawy ogrodnicze pod szkłem (szklarnie i inspekty), plantacje ziół i kwiatów, szkółki drzew ozdobnych itp. Nie zalicza się do ogrodów upraw warzyw w polu (ust. 3).

6. Do łąk trwałych zalicza się powierzchnie gruntów pokryte trwałą roślinnością trawiastą która z zasady jest koszona (również hale i poloniny koszone). Nie zalicza się do łąk trwałych powierzchni pod trawami uprawianymi w ramach płodozmianu rolniczego.

7. Do pastwisk trwałych zalicza się powierzchnie gruntów pokryte roślinnością trawiastą która w zasadzie nie bywa koszona, lecz wypasana (również hale i poloniny wypasane). Nie zalicza się do pastwisk trwałych powierzchni pod trawami, uprawianymi w ramach płodozmianu rolniczego.

§ 10. Do użytków leśnych zalicza się:

grunty leśne zagospodarowane (uprawy leśne, młodniki i drzewostany), nie zagospodarowane (zręby zupełne, halizny, płazowiny, wypaleniska i szkółki leśne),

plantacje leśne (plantacje choinkowe, wikliny, dzikiej róży itp.),

leśne pasy wiatrochronne.

U w a g a: Lasy komunalne jak i będące pod zarządkiem innych resortów, należy zaliczać do gruntów leśnych.

§ 11. Do gruntów pod wodami zalicza się: wodozbiory (jeziora, stawy łącznie z powierzchnią grobli, sadzawki, zastoiska), wodocięki (rzeki, strumienie, potoki, kanały, rowy), inne wody i wodne urządzenia inżynierskie (porty, przystanie, śluzy, zapory itp.), źródła wód.

§ 12. Do użytków kopalnych zalicza się: kopalnie minerałów (kamieniołomy, kopalnie odkrywkowe rud, węgla ka-

miennego i brunatnego, kopalnie gliny, piasku i żwiru), kopalnie torfu.

§ 13. 1. Do terenów komunikacyjnych zalicza się: drogi, tereny kolejowe i inne tereny komunikacyjne (szybowiska, lądowiska, leśne linie oddziałowe itp.).

2. Do dróg zalicza się: autostrady, drogi publiczne w granicach pasa drogowego ulice, place komunikacyjne, ścieżki (ciągi) piesze i rowerowe, drogi i ścieżki wyłączone z ruchu publicznego (drogi dojazdowe do pól itp.).

3. Za tereny kolejowe uważa się obszary zajęte pod budowlę i urządzenia, związane z eksploatacją kolei.

§ 14. 1. Do terenów osiedlowych zalicza się:

- 1) tereny zabudowane,
- 2) tereny nie zabudowane i
- 3) tereny zielone i inne tereny osiedlowe.

2. Za tereny zabudowane uważa się grunty pod budynkami łącznie z otoczeniem (podwórza, ogrody, kwietniki przed budynkami, ogrodzenia itp.) bez powierzchni użytkowanej jako ogród, sad itp.

3. Za tereny nie zabudowane w mieście uważa się: grunty w granicach zainwestowania miejskiego, nadające się pod budownictwo mieszkaniowe i inne, lecz chwilowo na ten cel nie wykorzystane lub wykorzystane w inny sposób (np. place składowe, przemysłowe). Do terenów nie zabudowanych należy zaliczać również tereny zagruzowane.

4. Do terenów zielonych zalicza się: zielen publiczną otwartą (parki, zielonice, skwery), zielen publiczną zamkniętą (ogrody botaniczne, zoologiczne itp.) oraz tereny sportowe i inne tereny osiedlowe. Za tereny sportowe uważa się place do gier i zabaw, boiska sportowe plaże urządzone. Za inne tereny osiedlowe uważa się cmentarze, obiekty zabytkowe (ruiny, grodziska, kurhany), grzebowiska zwierzęce.

§ 15. Do terenów różnych zalicza się wały ochronne bez nawierzchni drogowej, grunty dla celów specjalnych itp.

§ 16. 1. Nieużytkami są tereny nie nadające się do uprawy rolnej.

2. Do nieużytków zalicza się:

- bagna (bagna, topieliska, trzęsawiska, moczary),
- piaski (piaski ruchome, wydmy, piaski nadbrzeżne, plaże nie urządzone),
- utwory skalne (skały, rumowiska piargi),
- utwory fizjograficzne (urwiska, uskoki, strome stoki),
- tereny zdewastowane (hałdy, wysypiska, wyrobiska, zapadliska).

§ 17. 1. Dla potrzeb ewidencyjnych ustala się oznaczenia użytków gruntów następującymi symbolami:

- 1) grunty orne R,
- 2) ogrody O,
- 3) sady S,
- 4) łąki trwałe Ł,
- 5) pastwiska trwałe Ps,
- 6) użytki leśne Ls,
- 7) grunty pod wodami (wody) W,
- 8) użytki kopalne K,
- 9) tereny osiedlowe:
 - a) zabudowane B,
 - b) nie zabudowane Pb,
 - c) tereny zielone Z,

- 10) tereny różne Tr.,
- 11) nieużytki N,
- 12) tereny komunikacyjne pełnym brzmieniem nazwy, np. droga prywatna, droga publiczna, teren kolejowy itp.

2. Klasy użytków rolnych oznacza się liczbą rzymską, zamieszczoną po symbolu danego użytku, np. R III, Ł IV, Ps V itd.

§ 18. Do operatu ewidencyjnego wprowadza się klasyfikację gruntów w odniesieniu do gruntów rolnych, gruntów pod lasami oraz gruntów o powierzchni do 10 ha pod wodobiorami, ustaloną zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1956 r. w sprawie klasyfikacji gruntów (Dz. U. Nr 19, poz. 97).

§ 19. 1. Dla każdej jednostki ewidencyjnej (§ 2) zakłada się operat ewidencyjny, który składa się z map, rejestru i dokumentów uzasadniających wpisy do rejestru.

2. Mapy, na których podstawie założono ewidencję gruntów, przyjmuje się za mapy ewidencyjne. Przez pojęcie „mapa” należy rozumieć również związane z tą mapą materiały geodezyjne, uzyskane w wyniku jej sporządzenia, a w szczególności obliczenia powierzchni, rejestry pomiarowe i pomiarowo-klasyfikacyjne.

3. Rejestr jest spisem gruntów położonych na terenie miasta (dzielnicy). W dalszych przepisach niniejszej instrukcji będzie on zwany „rejestrem gruntów”.

4. Za dokumenty uzasadniające wpisy do rejestru gruntów uważa się: operaty pomiarowe, orzeczenia sądowe, akty notarialne, urzędowe akty przekazania, akty nadania, decyzje właściwych władz.

§ 20. 1. Podstawową mapą ewidencyjną dla m. st. Warszawy, m. Łodzi oraz miast stanowiących powiaty jest mapa w skali 1 : 2000 lub 1 : 1000.

2. Podstawowa mapa ewidencyjna powinna być sporządzona tylko dla obszaru jednostki ewidencyjnej (§ 2) jako mapa jednostkowa i zawierać:

- 1) granice jednostki administracyjnej i ewidencyjnej,
- 2) granice gruntów będących we władaniu poszczególnych osób,
- 3) granice poszczególnych użytków,
- 4) granice poszczególnych klas gruntów, tam gdzie zostały one ustalone,
- 5) położenie budynków.

3. Jeżeli obszar jednostki ewidencyjnej nie mieści się na arkuszu formatu A1 (instrukcja BV — przepisy o pomiarach kraju), przedstawia się go na dwóch lub więcej arkuszach. W tych przypadkach arkusze map numeruje się liczbami arabskimi (porządkowymi) w granicach obszaru jednostki ewidencyjnej, np. Radom — arkusz mapy 1; Radom — arkusz mapy 2 itd. Numerację rozpoczyna się od arkusza obejmującego północno-zachodnią część obszaru jednostki ewidencyjnej i prowadzi się przez północ, wschód, południe, zachód.

§ 21. W razie gdy do ewidencji terenowej służby geodezyjnej wpłynie operat pomiarowy z mapą wykonaną odmiennie niż przewiduje przepis § 20 ust. 2, należy sporządzić nowy egzemplarz mapy w drodze kopii szpilkowej lub w inny sposób, z pominięciem elementów nie wymienionych w powołanym przepisie.

§ 22. 1. Do czasu sporządzenia podstawowych map ewidencyjnych (§ 20) dla celów ewidencji gruntów mogą być wykorzystane inne nadające się do tego mapy.

2. Za nadające się na podstawie do założenia ewidencji gruntów należy uznać mapy sporządzone zgodnie z obowiązującymi normatywami technicznymi z czasu ich powstania, a w szczególności:

- 1) przepisami technicznymi b. Ministerstwa Robót Publicznych z 1920 r. i 1928 r.;
- 2) instrukcjami technicznymi b. Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z 1930 r. (reforma rolno, scalenia, parcelacje);
- 3) pruskimi instrukcjami katastralnymi II, VIII i IX;
- 4) austriackimi instrukcjami katastralnymi z 1904 r. i 1907 r.;
- 5) instrukcją katastralną II dla pomiarów uzupełniających z 1926 r.;
- 6) innymi przepisami pomiarowymi obowiązującymi na obszarze ziem polskich przed 1920 r. (ukazowe, separacyjne, likwidacji serwitutów itp.);
- 7) powszechnymi przepisami o pomiarach kraju, wydanymi przez Centralny Urząd Geodezji i Kartografii (b. Główny Urząd Pomiarów Kraju);
- 8) resortowymi przepisami pomiarowymi, wydanymi w uzgodnieniu z Centralnym Urzędem Geodezji i Kartografii (regulacje, wymiana gruntów, pomiary lasów państwowych, pomiary państwowych gospodarstw rolnych, pomiary dla realizacji inwestycji itp.).

§ 23. 1. Poszczególne obszary gruntów, pozostające w jednym władaniu, a odgraniczone obcym użytkowaniem, wykazuje się w podstawowej mapie ewidencyjnej (§ 20) jako odrębne działki.

2. Nieruchomość może stanowić jedną lub więcej działek.

3. Działka może obejmować jeden lub więcej użytków gruntów.

4. Tereny kolejowe, drogi publiczne (ulice, ścieżki itp.), wody publiczne (rzeki, strumienie, potoki, rowy itp.) stanowią odrębne działki, chociażby były przedmiotem jednego władania. W razie przecięcia się terenów kolejowych z drogami lub dróg ze sobą itp. należy przyjąć zasadę, że droga wyższego rzędu dzieli drogę niższego rzędu. Powstałe wówczas części dróg itp. stanowią również odrębne działki.

§ 24. Działki na każdym arkuszu podstawowej mapy ewidencyjnej numeruje się liczbami arabskimi w porządku arytmetycznym poczynając od nr 1. Numerację rozpoczyna się od działki położonej w północno-zachodniej (północnej) części arkusza mapy, kierując się ku wschodowi, po czym wraca się ku zachodowi i z powrotem, kończąc na działce położonej w południowo-wschodniej części mapy.

§ 25. Dla map, wymienionych w § 22 ust. 2, na których podstawie założono ewidencję gruntów, zachowuje się, do czasu sporządzenia podstawowych map ewidencyjnych, numerację działek bądź parcel według zasad przyjętych dla każdego rodzaju tych map.

§ 26. 1. Rejestr gruntów sporządza się na formularzach według załączonego wzoru (załącznik nr 2).

2. Formularze rejestru gruntów każdej jednostki ewidencyjnej (miasta, dzielnicy) powinny być zbroszowane i oprawione w twarde okładki z płóciennym grzbietem i narożnikami, przesznurowane, a końce sznurków związane i zalakowane lub zaklejone bibułką z odcisniętą pieczęcią urzędową. Stronice rejestru należy ponumerować.

3. Jeżeli dla jednostki ewidencyjnej potrzebny jest rejestr zawierający więcej niż 400 stron, należy podzielić go

na tomy po 400 stronici każdy. Tomy rejestru gruntów numeruje się liczbami rzymskimi.

4. Na ostatniej stronie rejestru gruntów (tomu rejestru) należy umieścić napis: „Rejestr (tom I, II itd. rejestru) zawiera stronic ponumerowanych i przesnurowanych”. Pod napisem podać nazwę miasta (dzielnicy), datę oraz umieścić podpisy przewodniczącego prezydium właściwej rady narodowej (lub upoważnionego członka prezydium) i geodety do spraw ewidencji gruntów.

5. Wszelkie wpisy do rejestru gruntów powinny być dokonane wyraźnie, czytelnie i czysto czarnym atramentem, chyba że w poszczególnych przepisach zastrzeżono wpisy atramentem innego koloru.

6. Wpisów do rejestru nie wolno pod odpowiedzialnością przewidzianą w przepisach prawa karnego wycierać, wyskrobywać lub wywabiwać środkami chemicznymi.

§ 27. 1. Do rejestru gruntów wpisuje się grunty zestawione według jednostek rejestrowych.

2. Jednostkę rejestrową tworzą wszystkie grunty na terenie danego miasta (dzielnicy) będące własnością lub we władaniu tej samej osoby (osoby fizycznej, prawnej, każdego podmiotu gospodarki społecznej).

3. Grunty stanowiące współwłasność dwóch lub więcej osób uważa się za odrębną jednostkę rejestrową.

4. Każdą jednostkę rejestrową wpisuje się do rejestru gruntów pod odrębnym numerem zwanym „numerem rejestru gruntów”. Pod numerem rejestru gruntów wyszczególnia się wszystkie działki (parcele) wchodzące w skład jednostki rejestrowej. Co do każdej działki wykazuje się poszczególne użytki gruntów i ich powierzchnie. W odniesieniu do użytków rolnych wykazuje się powierzchnie według klas gruntów.

5. Poszczególne nieruchomości nierolnicze, będące we władaniu odrębnych zarządów państwowych, mogą być wykazane pod odrębnymi numerami rejestru gruntów.

6. Numeracje jednostek rejestrowych (numery rejestru gruntów) prowadzi się bieżącymi liczbami arabskimi przez wszystkie tomy rejestru. Numery rejestru gruntów, zniesione z jakichkolwiek przyczyn, nie mogą być użyte po raz drugi. Pod zniesionym numerem rejestru gruntów nie wolno dokonywać wpisów do innego numeru rejestru gruntu, choćby istniało wolne miejsce na zapis.

7. Jednostki rejestrowe jednakowego typu lub tworzące zespoły gruntów łączy się w grupy rejestrowe.

§ 28. Za jednostki rejestrowe w szczególności uważa się:

- 1) w grupie I „Państwowe gospodarstwa rolne” — poszczególne państwowe gospodarstwo rolne, hodowlane, ogrodnicze i rybne lub jego część oraz zakład przemysłu rolnego stanowiący oddzielną jednostkę gospodarczą podległą Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych; powierzchnię jednostki rejestrowej, należy wykazać łącznie z powierzchnią gruntów oddanych do uprawy robotnikom rolnym (deputat);
- 2) w grupie II „Państwowe gospodarstwo leśne” — poszczególne nadleśnictwo, park narodowy lub ich części w poszczególnych jednostkach ewidencyjnych, zakład przemysłowy lub analogiczną jednostkę administracyjno-gospodarczą podległą Ministrowi Leśnictwa; powierzchnię jednostki rejestrowej należy wykazać łącznie z gruntami deputatowymi pracowników gospodarstwa leśnego;
- 3) w grupie III „Inne państwowe i społeczne gospodarstwa nie objęte grupą I lub II” — poszczególne gospodarstwa rolne, hodowlane, ogrodnicze, rybne, leśne lub grunt nie stanowiący gospodarstwa, pozostające we władaniu:

- a) naczelných organów administracji państwowej i innych urzędów na szczeblu centralnym,
- b) terenowych organów administracji państwowej i innych urzędów nie objętych lit. a),
- c) państwowych instytucji, zakładów naukowych i doświadczałnych,
- d) przedsiębiorstw państwowych,
- e) Związku Samopomocy Chłopskiej, gminnych spółdzielni „Samopomoc Chłopska” oraz innych instytucji prawa publicznego,
- f) organizacji związkowych oraz społecznych i jednostek posiadających osobowość prawną prawa publicznego; do tej grupy zalicza się wszelkie spółdzielnie (np. pracy, mieszkaniowe itp.) z wyjątkiem spółdzielni produkcyjnych;

4) w grupie IV „Inne państwowe i społeczne, nie objęte grupami I, II i III nieruchomości nierolnicze zabudowane lub nie zabudowane” — poszczególne nieruchomości nierolnicze zabudowane lub nie zabudowane, pozostające we władaniu władz, urzędów, instytucji, zakładów, organizacji i jednostek gospodarki społecznej, wymienionych w grupie III (pkt 3);

5) w grupie V „Spółdzielnie produkcyjne” — każdą spółdzielnię produkcyjną, tj. ogólną powierzchnię wszystkich gruntów użytkowanych przez spółdzielnię produkcyjną i jej członków, a stanowiących:

- a) wkłady gruntów członków spółdzielni, będące własnością spółdzielców,
 - b) grunty Państwowego Funduszu Ziemi pozostające w trwałym użytkowaniu spółdzielni,
 - c) grunty Państwowego Funduszu Ziemi pozostające w czasowym użytkowaniu spółdzielni,
 - d) grunty innych właścicieli pozostające w użytkowaniu spółdzielni,
 - e) działki przyzagrodowe członków spółdzielni;
- do tej grupy zalicza się również zrzeczenia uprawy ziemi;

U w a g a. Co do każdej spółdzielni produkcyjnej prowadzi się ponadto szczegółowy rejestr gruntów na podstawie odrębnych przepisów. Grunty wymienione pod lit. c) i d) wpisuje się do rejestru kolorem zielonym.

6) w grupie VI „Prywatne gospodarstwa (grunty)” — poszczególne gospodarstwa rolne, hodowlane, ogrodnicze, rybne, leśne lub grunt nie stanowiący gospodarstwa, będący własnością lub znajdujący się we władaniu osób fizycznych lub prawnych nie będących jednostkami gospodarki społecznej;

do gospodarstw prywatnych należy również zaliczyć:

- a) gospodarstwa (grunty) użytkowane przez duchownych i służbę kościelną,
- b) grunty dzierżawione z Państwowego Funduszu Ziemi,
- c) grunty użytkowane przez zespoły uprawowe;

nie są jednostkami rejestrowymi następujące grunty użytkowane prywatnie:

grunty deputatowe pracowników gospodarstw rolnych i leśnych, które zalicza się do jednostek rejestrowych pracodawców (grupy I, II i III); szczegółowe wykazy osób władających gruntami deputatowymi prowadzi właściwe zakłady pracy;

działki przyzagrodowe członków spółdzielni produkcyjnych, które zalicza się do jednostek rejestrowych grupy V;

U w a g a: Grunty wymienione pod lit. b) i c) wpisuje się do rejestru kolorem zielonym.

- 7) w grupie VII „Ogrody działkowe” — całość każdego ogrodu działkowego w jednostce ewidencyjnej, pozostającego pod jednym zarządkiem;
- 8) w grupie VIII „Wspólnoty i grunty gromadzkie” — każdą wspólnotę lub grunt gromadzki; należy tutaj zaliczyć na terenie województw południowych tzw. dobra gromadzkie i majątki gromadzkie; nie stanowią jednostki rejestrowej wspólnoty i grunty gromadzkie podzielone i pozostające w indywidualnym władaniu chłopów bądź spółdzielni produkcyjnych; takie grunty zalicza się do właściwych jednostek rejestrowych w grupie V lub VI;
- 9) w grupie IX „Państwowy Fundusz Ziemi” — łączną powierzchnię należących do Państwowego Funduszu Ziemi gospodarstw i gruntów nie stanowiących gospodarstw, po wyłączeniu gruntów przekazanych w trwałe użytkowanie spółdzielni produkcyjnych; w razie gdy grunty Państwowego Funduszu Ziemi znajdują się w czasowym użytkowaniu osób prywatnych na podstawie umowy, należy sporządzić dodatkowy wykaz tych użytkowników jako załącznik do rejestru gruntów;
- 10) w grupie X „Wody publiczne” — łączną powierzchnię wód publicznych w jednostce ewidencyjnej (rzeki, strumienie, potoki, stawy, rowy itp.) nie wchodzących w skład jednostek rejestrowych wymienionych w pkt 1 do 9;
- 11) w grupie XI „Drogi publiczne” — łączną powierzchnię dróg publicznych w jednostce ewidencyjnej;
- 12) w grupie XII „Tereny komunikacyjne (kolejowe i inne bez dróg publicznych)” — poszczególne zarządy (dyrekcje) terenów kolejowych i innych terenów komunikacyjnych, położonych na obszarze jednostki ewidencyjnej;
- 13) w grupie XIII „Użytki kopalne, nie należące do grup od I do XII” — łączną powierzchnię użytków kopalnych (gliny, żwiru, piasku itp.) w jednostce ewidencyjnej nie wchodzących w skład jednostek rejestrowych wymienionych w pkt 1 do 12;
- 14) w grupie XIV „Grunty o nie ustalonym sposobie użytkowania oraz nie ustalonych użytkownikach” — łączną powierzchnię tych gruntów.

§ 29. Uzupełniającymi dokumentami wchodzącymi w skład operatu ewidencyjnego każdej jednostki ewidencyjnej są:

- 1) rejestry pomiarowe i pomiarowo-klasyfikacyjne,
- 2) skorowidz działek (parcel),
- 3) zestawienie jednostek rejestrowych, zestawienie rejestru gruntów według grup rejestrowych, zwane dalej w przepisach niniejszej instrukcji „zestawieniem gruntów”,
- 4) alfabetyczny spis jednostek rejestrowych, zwany dalej w przepisach instrukcji „skorowidzem władania”.

§ 30. Rejestry pomiarowe i pomiarowo-klasyfikacyjne są dokumentami geodezyjnymi, zawierającymi dane o gruntach, uzyskanymi w wyniku dokonanych pomiarów lub klasyfikacji gruntów. O sposobie sporządzania tych dokumentów postanawiają przepisy pomiarowe.

§ 31. Skorowidz działek (parcel) jest zestawieniem działek (parcel) w porządku bieżącym dla każdego arkusza mapy

w jednostce ewidencyjnej i służy do kontroli numeracji działek (parcel) w razie zmiany numeracji na skutek podziału gruntów.

§ 32. 1. Zestawienie gruntów sporządza się co do każdej jednostki ewidencyjnej na podstawie rejestru gruntów na formularzu według wzoru stanowiącego załącznik nr 3.

2. W zestawieniu gruntów (ust. 1) grupy rejestrowe numeruje się liczbami rzymskimi, a jednostki rejestrowe liczbami arabskimi, odpowiadającymi numerom rejestru gruntów (§ 27 ust. 4).

§ 33. Skorowidz władania sporządza się co do każdej jednostki ewidencyjnej w książce odpowiednio zbroszuruwanej z formularzy według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 lub w formie kartoteki według wzoru stanowiącego załącznik nr 5.

§ 34. 1. Co do każdej jednostki ewidencyjnej prowadzi się oddzielne teczki na:

- a) zbiór akt,
- b) zbiór dokumentów.

2. Zbiór akt zawiera wszelką korespondencję dotyczącą ewidencji gruntów w danej jednostce ewidencyjnej.

3. Zbiór dokumentów zawiera ułożone według numeracji porządkowej napływające dokumenty uzasadniające wpisy lub wprowadzenie zmian w operacie ewidencji gruntów.

4. Zbiór akt i zbiór dokumentów prowadzi się odrębnie co do każdego roku kalendarzowego.

II. Zakładanie ewidencji gruntów.

§ 35. Ewidencję gruntów zakłada się odrębnie dla każdej jednostki ewidencyjnej na podstawie następujących dokumentów:

- 1) podstawowych map ewidencyjnych, o których mowa w § 20,
- 2) innych map mogących służyć do tego celu, a określonych w § 22,
- 3) dokumentów statystycznych w razie braku map wymienionych w pkt 1 i 2.

§ 36. 1. Przed przystąpieniem do zakładania ewidencji gruntów na podstawie dokumentów wymienionych w § 35 pkt 1 i 2 należy uaktualnić je w drodze wizji lokalnej co do:

- 1) granic i powierzchni jednostki ewidencyjnej,
- 2) osoby (prawnej lub fizycznej) będącej właścicielem gruntu lub władającej gruntem,
- 3) granic i powierzchni gruntów użytkowanych przez tę osobę (pkt 2),
- 4) sposobu użytkowania gruntów,
- 5) położenia budynków.

2. Na wyjaśnienie obecnego sposobu użytkowania gruntów należy zwrócić szczególną uwagę tam, gdzie istnieje prawdopodobieństwo powstania znacznych zmian w dotychczasowym sposobie użytkowania w porównaniu ze stanem figurującym w dokumentach, stanowiących podstawę do założenia ewidencji gruntów.

§ 37. Aktualizacja dokumentów (§ 36) co do osoby następuje na podstawie przedstawionych przez zainteresowane osoby dowodów w oryginale lub uwierzytelnionych odpisów, stwierdzających prawny tytuł własności (władania), a w razie ich braku — na podstawie oświadczenia zainteresowanych osób oraz poświadczenia przedstawicieli prezydium właściwej

radę narodowej, biorących udział w wizji lokalnej, a znających miejscowe stosunki.

§ 38. 1. Aktualizacja dokumentów (§ 36) co do granic i powierzchni gruntów oraz sposobu ich użytkowania następuje przez porównanie stanu przedstawionego w tych dokumentach ze stanem istniejącym na gruncie.

2. W razie stwierdzenia w czasie wizji lokalnej, że grunty figurujące w dokumentach uległy podziałowi, zamianie itp. bądź zostały zmienione granice własności (władania), granice użytków lub położenia budynków, należy te zmiany uwzględnić w drodze pomiaru. Sposób przeprowadzania pomiarów aktualizacyjnych regulują przepisy techniczne (załącznik nr 13).

3. Stwierdzone podziały i zamiany gruntów wymagają zatwierdzenia prezydium miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej.

§ 39. 1. Gdy do założenia ewidencji gruntów służą podstawowe mapy ewidencyjne (§ 20), należy wynikami aktualizacji (§ 38) uzupełnić istniejące dokumenty (obliczenia powierzchni, rejestry pomiarowe) i przystąpić do sporządzenia rejestrów gruntów zgodnie z § 47 i następnymi.

2. Gdy dla podstawowych map ewidencyjnych brak obliczeń powierzchni lub rejestrów pomiarowych, należy je sporządzić w oparciu o te mapy.

§ 40. Gdy za podstawę założenia ewidencji gruntów mają służyć mapy wymienione w § 22 ust. 2, należy przede wszystkim stwierdzić w drodze wizji lokalnej, czy nadają się one do aktualizacji, a więc czy po dokonaniu uzupełnień będą mogły służyć zamierzonemu celowi.

§ 41. 1. Jeżeli przy porównaniu mapy z terenem stwierdzono, że stan przedstawiony na mapie odpowiada w zasadzie stanowi faktycznemu na gruncie, należy przystąpić do aktualizacji w myśl przepisów § 38.

2. Jeżeli dla aktualizowanej mapy (ust. 1) istnieją operaty opisowe (matrykuły, księgi parcel, arkusze posiadłości, protokoły parcelowe, obliczenia powierzchni, rejestry pomiarowe itp.), należy wnieść wyniki aktualizacji do mapy i do operatów opisowych.

3. Grunty rolne, grunty pod lasami oraz grunty o powierzchni do 10 ha pod wodobiorami należy przed wprowadzeniem ich do ewidencji gruntów sklasyfikować według przepisów instrukcji Ministra Rolnictwa w sprawie przeprowadzenia klasyfikacji gleboznawczej, wydanej w wykonaniu uchwały nr 224 Prezydium Rządu z dnia 5 maja 1956 r.

§ 42. Jeżeli dla aktualizowanej mapy (§ 41 ust. 1) brak operatów opisowych (§ 41 ust. 2) należy:

- 1) przeprowadzić klasyfikację gruntów zgodnie z przepisami § 41 ust. 3,
- 2) obliczyć graficznie lub mechanicznie powierzchnię poszczególnych jednostek rejestrowych — z uwzględnieniem powierzchni poszczególnych użytków i klas gruntów,
- 3) założyć rejestr pomiarowo-klasyfikacyjny,
- 4) założyć rejestr gruntów na podstawie danych rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego (pkt 3).

§ 43. 1. Jeżeli przy porównaniu mapy (§ 22) z terenem stwierdzono, że stan przedstawiony w mapie wskutek licznych zmian w posiadaniu i sposobie użytkowania gruntów uległ zmianie do tego stopnia, że brak elementów porównawczych stanu w terenie z mapą, należy zaniechać aktualizacji i postąpić w myśl § 44. W tych przypadkach jednak należy przystąpić za podstawę ogólną powierzchnię miasta (dzielnicę) według mapy.

2. Przepis ust. 1 zdanie drugie należy stosować również do kompleksów (części miasta, dzielnicy) gruntów, o ile zachowały się w granicach naturalnych uwidocznionych na mapie.

§ 44. 1. W razie gdy brak jest map i dokumentów obliczeniowych, należy na okres przejściowy (do czasu uzyskania nowych operatów pomiarowych) zaniechać zakładania rejestrów gruntów, a sporządzić zestawienie jednostek rejestrowych według grup rejestrowych w oparciu o posiadane materiały statystyczne. Na obszarach użytkowanych rolniczo za miarodajne dane w odniesieniu do klas użytków rolnych należy uznać dane zawarte w ankietach szacunkowej klasyfikacji gruntów, sporządzonych w 1949 r.

2. Dane uzyskane z materiałów statystycznych należy porównać z geograficzną powierzchnią jednostki ewidencyjnej, a ujawnioną różnicę powierzchni wykazać w grupie XIV „Grunty o nie ustalonym sposobie użytkowania oraz nie ustalonych użytkownikach”. Badanie tych różnic i ich usuwanie w drodze ścisłego pomiaru gruntów oraz wprowadzanie do zestawienia jednostek rejestrowych według grup rejestrowych aktualnych danych dotyczących osoby, powierzchni i sposobu użytkowania gruntów powinno być dokonywane przez organy służby geodezyjnej sukcesywnie, w ścisłej zgodności z harmonogramem zatwierdzonym przez prezydium miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej. Do czasu dokonania ścisłego pomiaru należy dążyć do wyjaśnienia powodów istniejących różnic i do ujawnienia gruntów ukrytych w drodze dochodzeń, przeprowadzanych przez geodetę przy współudziale przedstawicieli miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej. Grunty ukryte należy zaliczać czasowo do klasy dominującej w danym kompleksie gruntów. W razie gdy klasa wykrytych gruntów odbiega rażąco w sposób zupełnie oczywisty od przeciętnej klasy gruntów danego gospodarstwa, należy grunty wykryte przeklasyfikować zaliczając poszczególne kontury głębokie do przeciętnych klas obowiązujących w odniesieniu do gleb danego typu na terenie użytkowanym rolniczo w danej jednostce ewidencyjnej.

3. Ocenę materiałów służących za podstawę założenia zestawienia jednostek rejestrowych według grup rejestrowych (ust. 1) przeprowadza kameralnie komisja powołana przez prezydium miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej w składzie:

- 1) członek prezydium właściwej rady narodowej jako przewodniczący,
- 2) geodeta do spraw ewidencji gruntów,
- 3) przedstawiciel powiatowego pełnomocnika Ministerstwa Skupu
- 4) przedstawiciel wydziału (oddziału) finansowego,
- 5) przedstawiciel organizacji społeczno-politycznej,
- 6) przedstawiciel wydziału gospodarki komunalnej i mieszkaniowej prezydium właściwej rady narodowej.

Komisja przy wydawaniu oceny opiera się również na rejestrach wymiarowych podatku gruntowego, wykazach gospodarstw rolnych będących w posiadaniu powiatowego pełnomocnika Ministerstwa Skupu oraz innych materiałach statystycznych, znajdujących się u geodety do spraw ewidencji gruntów.

§ 45. W razie ustalania danych dotyczących gruntów państwowego gospodarstwa leśnego i gruntów przylegających należy przy zakładaniu rejestru gruntów wykorzystać dostarczone przez Ministerstwo Leśnictwa mapy i dokumenty geodezyjne, uaktualnione przy przeprowadzaniu prac związanych z urządzeniem lasów.

§ 46. W toku aktualizacji dokumentów służących za podstawę do założenia rejestru gruntów należy ustalić:

- 1) czy grunty tworzące jednostkę rejestrową stanowią własność lub pozostają we władaniu tej samej osoby (fizycznej, prawnej bądź podmiotu gospodarki uspołecznionej),
- 2) jakie powierzchnie gruntów wymienionych w pkt 1 są użytkowane przez tę osobę,
- 3) jakie powierzchnie innych gruntów są przez tę osobę dzierżawione.

§ 47. 1. Po dokonaniu aktualizacji dokumentów służących za podstawę założenia ewidencji gruntów należy przystąpić do sporządzenia co do każdej jednostki ewidencyjnej:

- 1) rejestru gruntów (§ 26),
- 2) skorowidza działek (parcel) (§ 31),
- 3) zestawienia gruntów (§ 32),
- 4) skorowidza władania (§ 33) bądź kartoteki.

2. Dla jednostek ewidencyjnych (miasta, dzielnicy) posiadających operat katastralny po dokonaniu aktualizacji tego operatu nie należy zakładać nowych rejestrów gruntów, w razie gdy zmiany w wyniku aktualizacji obejmują mniej niż 50% wszystkich jednostek rejestrowych. Na czas przejściowy za rejestry gruntów dla tych jednostek ewidencyjnych będą służyć zaktualizowane dotychczasowe matrykuły bądź arkusze posiadłości. Nowe rejestry gruntów należy zakładać sukcesywnie w miarę zgłaszania zmian bądź potrzeby dokonania nowych wpisów. W tych przypadkach należy przenosić zapisy z dotychczasowych matrykuł (arkuszy posiadłości) do nowego rejestru gruntów wprowadzając nową bieżącą numerację jednostek rejestrowych (numery rejestrów gruntów). W starych matrykułach (arkuszach posiadłości) należy po przeniesieniu treści wpisać uwagę „Przeniesiono do nowego rejestru gruntów i wpisano pod numerem rejestru...”. Do tego celu może być użyta pieczęć z właściwą treścią.

3. Co do jednostek wymienionych w ust. 2 sporządza się jednakże:

- 1) zestawienie gruntów (§ 32),
- 2) skorowidz władania (§ 33).

§ 48. Rejestr gruntów sporządza się według załączonego wzoru (załącznik nr 2), przeznaczając dla każdej jednostki rejestrowej jedną kartkę rejestru. Formularz rejestru gruntów wypełnia się w następujący sposób:

- 1) w górnej części formularza w określonych miejscach wpisuje się nazwisko i imię właściciela bądź nazwę instytucji oraz miejsce zamieszkania (siedzibę); to samo dotyczy osoby władającej gruntem, jeśli nie wykazała się dokumentem stwierdzającym własność gruntu;
- 2) z prawej strony górnej części formularza wpisuje się numer grupy rejestrowej, do której jednostka rejestrowa należy (§ 28), numer rejestru gruntów, a więc numer porządkowy wpisu do rejestru gruntów (numer rejestru budynków uzupełniony zostanie po założeniu ewidencji budynków), numer repertorium księgi wieczystej, jeśli numer ten został ustalony na podstawie przedstawionych dokumentów;
- 3) w części określonej wyrazami „Poza tym posiada grunty” należy podać nazwy jednostek ewidencyjnych oraz numery rejestrów gruntów, w których właściciel bądź osoba władająca gruntem jest wpisana,
- 4) w kolumnie 1 wpisuje się nad linią wiersza numer arkusza mapy;
- 5) w kolumnie 2 wpisuje się nad linią wiersza numer działki (parceli);

6) w kolumnie 1 i 2 pod linią wiersza wpisuje się nazwę mapy;

7) w kolumnie 3 należy wpisać określenie położenia działki (parceli) według przepisu § 5 ust. 1;

8) w kolumnie 4 wpisuje się nazwę użytku według nomenklatury określonej w przepisach (§ 17); jeżeli działka składa się z kilku użytków, należy wpisać nazwę każdego użytku w oddzielnym wierszu w układzie pionowym (jeden pod drugim);

9) w kolumnie 5 wpisuje się rzymską liczbę klasy użytku; jeżeli użytek rolny składa się z kilku klas, należy wpisać w kolumnie 6 każdą klasę w oddzielnym wierszu (jedną pod drugą), poczynając od klasy najwyższej w danej działce;

10) w kolumnie 6 wpisuje się powierzchnie działki (parceli) bądź użytku lub klasy użytku;

11) kolumny 7 — 9 przeznaczone są do odnotowywania zmian wprowadzonych do rejestru gruntów;

12) w kolumnie 10 wpisuje się uwagi według przepisu § 49.

§ 49. W razie gdy działka (parcela) figurująca pod danym numerem rejestru użytkowana jest (dzierżawiona) przez inną jednostkę rejestrową, należy w kolumnie 10 rejestru gruntów, w wierszu odpowiadającym danej działce (parceli), wpisać zielonym atramentem numer rejestru gruntów jednostki rejestrowej użytkującej tę działkę.

§ 50. Po wpisaniu pod numerem rejestru gruntów wszystkich działek (parcel) należących do danej jednostki rejestrowej należy ostatni wpis podkreślić i wyprowadzić ogólną powierzchnię jednostki rejestrowej, wypisując ją czarnym atramentem. Niezależnie od tego należy podsumować powierzchnie jednakowych klas użytków oraz innych użytków i wypisać je w kolumnie 10 rejestru gruntów na wysokości odpowiadającej ogólnej powierzchni jednostki rejestrowej. Dane te zostaną przeniesione do zestawienia gruntów (§ 53).

§ 51. W sposób podany w §§ 48 — 50 należy dokonać wpisów do rejestru gruntów wszystkich jednostek rejestrowych znajdujących się na obszarze jednostki ewidencyjnej.

§ 52. 1. Po założeniu rejestru gruntów sporządza się dla każdego arkusza mapy jednostki ewidencyjnej skorowidz działek (parcel) według wzoru stanowiącego załącznik nr 12.

2. Skorowidz działek (parcel) wypełnia się w sposób następujący:

- 1) kolumny 1 przy zakładaniu skorowidza nie wypełnia się; kolumna ta przeznaczona jest do wpisania roku kalendaryzowego, w którym działka (parcela) uległa podziałowi, a więc i zmianie numeracji;
- 2) w kolumnie 2 wpisuje się numer działki (parceli);
- 3) w kolumnie 3 wpisuje się numer rejestru gruntów właściciela lub osoby władającej gruntem.

3. W sposób podany w ust. 2 wpisuje się do skorowidza wszystkie działki (parcele) uwidocznione na mapie. Po wpisaniu ostatniej działki (parceli) zestawienie podkreśla się.

4. Co do każdego arkusza mapy rezerwuje się kilka (4 — 5) stron na wpisywanie późniejszych zmian.

§ 53. 1. Po sporządzeniu rejestru gruntów należy na jego podstawie założyć dla jednostki ewidencyjnej zestawienie gruntów według wzoru stanowiącego załącznik nr 3.

2. Zestawienie gruntów sporządza się grupami rejestrowymi. Dla każdej grupy należy przeznaczyć odpowiednią do wielkości grupy ilość formularzy do wpisywania późniejszych zmian.

3. Dla każdej jednostki rejestrowej przeznaczone są w zestawieniu gruntów trzy wiersze do następujących wpisów:

- 1) w pierwszym wierszu (atramentem czarnym) — gruntów stanowiących własność jednostki rejestrowej lub będących w jej bezspornym władaniu,
- 2) w drugim wierszu (atramentem czerwonym) — tych spośród gruntów wymienionych w pkt 1, które są przez właściciela użytkowane,
- 3) w trzecim wierszu (atramentem zielonym) — innych gruntów nie stanowiących własności jednostki rejestrowej, lecz przez tę jednostkę użytkowanych (dzierzawionych).

§ 54. Formularze zestawienia gruntów wypełnia się w następujący sposób:

- 1) w kolumnie 1 wpisuje się datę (dzień, miesiąc, rok) wpisu do zestawienia gruntów,
- 2) w kolumnie 2 wpisuje się rzymską liczbę odpowiadającą numeracji rejestru gruntów jednostki rejestrowej,
- 3) w kolumnie 3 wpisuje się arabską liczbę odpowiadającą numerowi rejestru gruntów jednostki rejestrowej,
- 4) w kolumnie 4 wpisuje się nazwę lub nazwisko i imię właściciela lub osoby władającej gruntem,
- 5) w kolumnie 5 wpisuje się ogólną powierzchnię gruntów według danych rejestru gruntów,
- 6) w kolumnach 6—40 wpisuje się w odpowiednich rubrykach i odpowiednim atramentem (§ 53 ust. 3) powierzchnię poszczególnych klas użytków i powierzchnię pozostałych gruntów,

U w a g a: Przy wpisywaniu do zestawienia gruntów powierzchni pod lasami oraz pod wodozbiarami, jeśli zostały one sklasyfikowane, należy pod wpisaną powierzchnią podać klasę tego użytku.

- 7) kolumny 41—43 przeznaczone są do odnotowywania wprowadzonych zmian do zestawienia,
- 8) w kolumnach 44 i 45 wpisuje się nazwę jednostki ewidencyjnej, numer grupy i jednostki rejestrowej w przypadkach, gdy właściciel lub osoba władająca gruntem posiada lub użytkuje grunty w innej jednostce ewidencyjnej,
- 9) w kolumnie 46 należy wpisać numery rejestrów gruntów jednostek rejestrowych, gdy tworzą one wspólne gospodarstwo z jednostką wymienioną w kolumnie 4.

§ 55. Jeżeli osoba użytkująca grunt używa go w charakterze dzierżawy, a własnych gruntów nie posiada, należy wykazać ją w zestawieniu gruntów pod oddzielną pozycją wypełniając kolumny 5—40 atramentem zielonym. W kolumnie 3 należy wpisać numer rejestru gruntów właściciela również atramentem zielonym.

§ 56. Przy wpisywaniu do zestawienia gruntów powierzchni dróg dojazdowych do pól oraz powierzchni zabudowanych (osiedlowych) na terenach objętych gospodarką rolną, jeżeli zostały w rejestrach pomiarowych klasyfikacyjnych wyodrębnione, należy pod wpisaną powierzchnią podać rodzaj użytku rolnego i jego klasę według przeważającego użytku otaczającego bądź przez jaki droga przebiega albo na jakim osiedlu pobudowano, np.

$$\frac{0.15}{(R. IV)} \quad \text{lub} \quad \frac{0.25}{(Ps. V)}$$

§ 57. 1. Po wpisaniu do zestawienia gruntów wszystkich grup i jednostek rejestrowych należy dane powierzchniowe wykazane atramentem czarnym podsumować w poszczegól-

nych grupach i liczby otrzymane z podsumowania wpisać zwykłym ołówkiem (czarnym).

2. Wyniki otrzymane według przepisu ust. 1 należy wpisać do formularza według wzoru stanowiącego załącznik nr 8, wyprowadzić sumę powierzchni wszystkich grup i porównać z powierzchnią geodezyjną jednostki ewidencyjnej. W razie stwierdzenia nie wyjaśnionej rozbieżności należy postąpić w myśl przepisu § 44 ust. 2.

§ 58. 1. Po sporządzeniu rejestru gruntów i zestawienia gruntów zakłada się dla każdej jednostki ewidencyjnej skorowidz władania według załączonego wzoru (załącznik nr 4).

2. Na każdą literę alfabetu przeznacza się odpowiednią do potrzeb ilość formularzy. Po wypełnieniu formularzy należy wyciąć zbędne litery od dołu arkusza i formularze zbroszurować w trwałą oprawę.

§ 59. Przy prowadzeniu skorowidza władania w formie kartoteki według wzoru stanowiącego załącznik nr 5 wypełnia się kartotekę co do każdego właściciela lub każdej osoby władającej gruntem. Przy zmianie właściciela wpisuje się nowego właściciela i przenosi kartkę pod właściwą literę alfabetu kartoteki.

III. Prowadzenie ewidencji gruntów.

§ 60. Prowadzenie ewidencji gruntów polega na utrzymaniu operatu ewidencji gruntów w stałej aktualności, tj. zgodności ze stanem faktycznym.

§ 61. Utrzymanie operatu ewidencji gruntów w stanie aktualnym następuje przez:

- 1) wprowadzenie zmian powstałych w odniesieniu do osób właścicieli lub osób władających gruntami;
- 2) wprowadzenie zmian powstałych w odniesieniu do powierzchni nieruchomości, powierzchni użytków, sposobu użytkowania i klasyfikacji gruntów;
- 3) wprowadzenie zmian stwierdzonych w wyniku pomiarów;
- 4) wprowadzenie zmian powstałych w odniesieniu do granic jednostek administracyjnych i jednostek ewidencyjnych;
- 5) wprowadzenie zmian ujawnionych z urzędu;
- 6) sprostowanie ujawnionych błędów.

§ 62. Tryb postępowania przy zgłaszaniu i dokonywaniu zmian w operacie ewidencyjnym reguluje rozporządzenie Ministrów Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej z dnia 28 czerwca 1955 r. w sprawie trybu postępowania przy zgłaszaniu i dokonywaniu zmian w danych objętych ewidencją gruntów i budynków (Dz. U. Nr 27. poz. 159).

§ 63. 1. Zmiany wprowadza się do operatu ewidencyjnego w wyniku zgłoszenia (na wnioski) zainteresowanych stron lub z urzędu.

2. Prezydium miejskiej (dzielnicowej) rady narodowej obowiązane jest zawiadomić osoby zainteresowane o decyzji powziętej w sprawie wpisu zmian dokonanych z urzędu, jak również o odmowie wpisu zmian zgłoszonych przez zainteresowane strony.

§ 64. Z urzędu wprowadza się do operatu ewidencyjnego następujące zmiany:

- 1) wynikające z decyzji organów administracji państwowej, wydanych na podstawie przepisów o przeprowadzeniu reformy rolnej, o ustroju rolnym i osadnictwie o wymianie gruntów, o klasyfikacji gruntów, o odstępowaniu mienia nierolniczego i innych;

- 2) ujawnione w drodze dokonania z urzędu pomiarów, związanych z prowadzeniem ewidencji gruntów;
- 3) ujawnione przy kontroli terenowej przeprowadzonej przez organy rad narodowych;
- 4) związane ze zmianą granic administracyjnych miast (dzielnic).

§ 65. 1. Zgłoszenie zmiany powinno być dokonane na piśmie lub do protokołu według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do niniejszej instrukcji. Przy sporządzaniu protokołu należy dopisać nad wyrazami „Zgłoszenie zmian” wyraz „protokół”.

2. Jeżeli zgłoszenie zmiany na piśmie jest niejasne lub niedostatecznie umotywowane, należy wezwać stronę do uzupełnienia braków.

3. Jeżeli zgłoszona zmiana wymaga udowodnienia dokumentem pomiarowym (np. podział nieruchomości, zmiana lub ustalenie granic nieruchomości, zmiana granic użytków itp.), należy wezwać stronę do złożenia potrzebnych dokumentów pomiarowych.

4. Jeżeli zainteresowana strona nie posiada dokumentów pomiarowych, może złożyć wniosek o wykonanie potrzebnych dokumentów przez organ prowadzący ewidencję gruntów. W tym przypadku strona ponosi koszty związane z wykonaniem zamówienia według obowiązującej tabeli opłat.

5. Jeżeli zgłoszona zmiana ze względu na jej charakter i rodzaj (np. zmiana użytku) wymaga sprawdzenia na gruncie, wówczas sprawdzenia dokonuje się w czasie okresowych kontroli. Na żądanie strony oraz na jej koszt sprawdzenie na gruncie może być dokonane w uzgodnionym ze stroną terminie.

§ 66. 1. Zmiany wynikające z nadesłanych przez sądy i państwowe biura notarialne odpisów prawomocnych orzeczeń lub odpisów sporządzonych aktów notarialnych wprowadza się do operatu ewidencyjnego po sprawdzeniu wykonania na gruncie czynności prawnych na podstawie tych aktów.

2. Po upływie 4 tygodni od daty otrzymania wiadomości o zmianach należy wezwać stronę do udowodnienia wykonania tych zmian (ust. 1).

§ 67. Przez zmiany danych objętych ewidencją gruntów rozumie się:

- 1) w odniesieniu do podmiotu:
 - a) zmiany co do osoby właściciela lub osoby władającej gruntem, powstałe na skutek sprzedaży, darowizny, spadkobrania, przekazania (przejęcia) w użytkowanie, dzierżawy itp.,
 - b) zmiany dotyczące miejsca zamieszkania (siedziby) właściciela lub osoby władającej gruntem;
- 2) w odniesieniu do gruntów:
 - a) zmianę w określeniu położenia gruntów oraz nazwie nieruchomości, w skład której wchodzi grunty,
 - b) zmianę granic nieruchomości (jednostki rejestrowej) i ich powierzchni;
 - c) zmianę w granicach i powierzchni poszczególnych użytków (rolnych, leśnych, gruntów pod wodami, kopalnych eksploatowanych sposobem odkrywkowym, terenów komunikacyjnych, osiedlowych itp.);
 - d) zmianę rodzaju użytku (sposobu użytkowania);
 - e) zmianę w klasyfikacji użytków.

§ 68. 1. Za zmianę w określeniu położenia gruntów należy uważać:

- 1) zmianę dotychczasowej nazwy miejscowości, dzielnicy, bloku, ulicy itp. oraz nazwy jednostki administracyjnej i ewidencyjnej,
- 2) zmianę numeru mapy i działki (parceli).

2. Za zmianę nazwy nieruchomości należy uważać zmianę dotychczasowej nazwy lub nadanie nazwy dotychczas nie istniejącej.

§ 69. Za zmianę granic jednostki rejestrowej nieruchomości uważa się:

- 1) podział gruntów jednostki rejestrowej (nieruchomości),
- 2) ustalenie granic w postępowaniu rozgraniczeniowym;
- 3) wywłaszczenie części nieruchomości dla realizacji narodowych planów gospodarczych;
- 4) zmianę granic z innych przyczyn (np. erozyjne działanie wód płynących).

§ 70. Za zmiany w granicach użytków uważa się częściowe przeznaczenie dotychczasowej powierzchni użytku na trwałe użytkowanie w inny sposób, np.: częściowa zamiana łąki na rolę, las itp. lub odwrotnie, częściowe zabudowanie itp.

§ 71. Za zmiany w rodzaju poszczególnych użytków uważa się trwałe zmiany w sposobie użytkowania poszczególnych gruntów, np. zmianę gruntu ornego na łąkę, sad, ogród, las itp. lub odwrotnie, zajęcie gruntu ornego, łąki, pastwiska itp. pod budynki, teren komunikacyjny itp.

§ 72. Za zmianę klasyfikacji użytków uważa się zaliczenie dotychczasowej klasy użytku do innej klasy.

§ 73. W razie gdy cała nieruchomość (jednostka rejestrowa) przeszła na własność lub we władanie innej osoby, zmianę w operacji ewidencyjnym przeprowadza się:

- 1) z urzędu na podstawie decyzji organu władzy określonej w rozporządzeniu powołanym w § 62,
- 2) na wniosek właściciela lub osoby władającej gruntem, umotywowany następującymi dokumentami:
 - a) decyzją właściwego organu władzy (pkt 1),
 - b) aktem notarialnym lub orzeczeniem sądowym,
- 3) w odniesieniu do spółdzielni produkcyjnych — na wniosek zarządu spółdzielni, poparty uchwałą ogólnego zebrania członków spółdzielni produkcyjnej o przyjęciu w poczet członków spółdzielni bądź o wyłączeniu ze spółdzielni.

§ 74. 1. Gdy zmiana w użytkowaniu (własności władaniu) dotyczy tylko części nieruchomości (jednostki rejestrowej), poza wymaganiami przewidzianymi w § 73 konieczne jest do przeprowadzenia zmiany przedstawienie dokumentów pomiarowych.

2. Przedstawienie dokumentów pomiarowych nie jest wymagane w przypadku, gdy wydzielona część nieruchomości stanowi odrębną działkę.

§ 75. W przypadkach wymienionych w §§ 73 i 74 obowiązek zgłoszenia zmiany ciąży na osobie która weszła we władanie gruntem. Jeżeli jednak zmiana co do osoby władającej gruntem nastąpiła na podstawie ustnej umowy (w razie gdy przepisy pozwalają na zawarcie umowy bez zachowania formy pisemnej), zgłoszenie zmiany powinno być dokonane nie tylko przez osobę aktualnie władającą gruntem, lecz i przez drugą stronę.

§ 76. 1. Wprowadzenie do operatu ewidencji gruntów zmian, powstałych w odniesieniu do granic i powierzchni nie-

ruchomości (jednostki rejestrowej), granic i powierzchni; użytków, sposobu użytkowania i klasyfikacji gruntów, następuje:

- 1) z urzędu — w wyniku prac urządzeniowo-rolnych (socjalistyczna przebudowa wsi, urządzenia rolne, scalenia, regulacje), przekształcenia struktury działek budowlanych itp.,
- 2) na wniosek zainteresowanej strony (właściciela lub osoby władającej gruntem, inwestora itp.) — po uzyskaniu zatwierdzającej decyzji właściwego organu władzy, określonej w rozporządzeniu powołanym w § 62.

2. Do wprowadzenia zmian, o których mowa w ust. 1, konieczne jest dostarczenie dokumentów pomiarowych.

3. Wprowadzenie do operatu ewidencyjnego zmian w odniesieniu do klasyfikacji gruntów może nastąpić tylko w trybie przepisów wymienionych w § 18.

§ 77. 1. Wprowadzenie do operatu ewidencyjnego zmian granic jednostek administracyjnych, nazw miejscowości, ulic, nieruchomości itp. następuje na podstawie ustaw, dekrety, rozporządzeń, uchwał i zarządzeń, ogłoszonych w odpowiednich publikacjach urzędowych (Dziennik Ustaw Monitor Polski, Dziennik Urzędowy Wojewódzkiej Rady Narodowej).

2. Zmiany granic jednostek administracyjnych powinny być wprowadzone w operatach ewidencyjnych graniczących ze sobą jednostek ewidencyjnych równocześnie w tym samym roku kalendarzowym, w którym zmiana została ogłoszona i wprowadzona w życie.

§ 78. 1. Dla utrzymania w aktualności operatu ewidencyjnego prezydium właściwej rady narodowej zarządza okresowe kontrole terenowe celem ujawnienia zmian w osobach właścicieli lub w osobach władających gruntami, zmian w danych objętych ewidencją gruntów (§ 4), a nie zgłoszonych w trybie ustalonym przepisami, oraz sprawdzenia zgłoszonych zmian wymagających ustalenia szczegółowej lokalizacji lub drobnych zabiegów pomiarowych.

2. W razie ujawnienia zmian wymagających pomiarów geodeta przeprowadzający kontrolę wykonuje te pomiary na podstawie obowiązujących instrukcji pomiarowych.

3. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych geodeta sporządza sprawozdanie z wykazaniem ujawnionych, a nie zgłoszonych zmian:

- 1) co do osoby właściciela lub osoby władającej gruntem, podając nazwę i cechy dokumentu, na którego podstawie zmiana nastąpiła,
- 2) w odniesieniu do gruntów — podając numer szkicu poleowego, zawierającego dane pomiarowe odnoszące się do zmiany, a gdy zmiana nie wymaga dokonania pomiaru — podaje się oznaczenie ewidencyjne gruntu (numer rejestru, mapy, działki itp.).

4. Przeprowadzenia ujawnionych zmian (ust. 3) dokonuje się na podstawie decyzji prezydium miejskiej rady narodowej.

5. Na podstawie sprawozdania z kontroli terenowej (ust. 3) organ prowadzący ewidencję gruntów przedstawia prezydium powiatowej rady narodowej wnioski o wdrożenie postępowania karno-administracyjnego w myśl przepisów o ewidencji gruntów i budynków (art 13 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. — Dz. U. Nr 6, poz. 32).

§ 79. Wprowadzanie do operatu ewidencji gruntów zmian polegających na sprostowaniu omyłek może dotyczyć błędów:

- 1) pisarskich — w postaci mylnie wpisanych nazwisk i imion (nazw) właścicieli lub osób władających gruntami, nazw użytków gruntów, powierzchni, klas gruntów itp.;

- 2) rachunkowych, stwierdzonych w obliczeniach;
- 3) kreślarskich, powstałych przez niezgodne przedstawienie na mapach kształtów, granic gruntów i użytków ze stanem faktycznym lub stanem przedstawionym w innych dokumentach operatu pomiarowego;
- 4) pomiarowych, powstałych wskutek użycia niewłaściwych metod, błędnych obserwacji itp.

§ 80. 1. W razie ujawnienia błędu (omyłki) należy sporządzić notatkę służbową, którą po dołączeniu materiałów dowodowych przedstawia się do decyzji właściwego organu władzy, określonego w rozporządzeniu powołanym w § 62.

2. Poprawienie operatu ewidencji gruntów następuje na podstawie decyzji właściwego organu władzy (ust. 1).

§ 81. W razie nasuwających się wątpliwości w odniesieniu do przypadków wymienionych w § 79 pkt 3 i 4 czy zachodzi błąd, czy rozmyślna zmiana granic lub podanie niewłaściwych danych, zmiana w operacie ewidencji gruntów może być wprowadzona jedynie na podstawie wyników pomiaru kontrolnego i decyzji przewidzianej w § 80.

§ 82. Wszelkie zmiany, jakie mogą być wprowadzone do operatu ewidencji gruntów, a więc zarówno z urzędu, jak i zgłoszone oraz ujawnione w toku kontroli terenowej niezależnie od ich rodzaju i charakteru, z wyjątkiem wynikających ze zmian w podziale administracyjnym, rejestruje się w dzienniku ewidencji zmian w operacie ewidencyjnym, zwanym dalej „dziennikiem ewidencji zmian“.

§ 83. 1. Dziennik ewidencji zmian prowadzi się dla miasta stanowiącego powiat (dzielnicy) oddzielnie na każdy rok kalendarzowy jako zeszyt zbroszowany według wzoru stanowiącego załącznik nr 7.

2. Formularz dziennika ewidencji zmian wypełnia się w sposób następujący:

- 1) w kolumnie 1 wpisuje się numer porządkowy zgłoszenia lub aktu donoszącego o powstałej zmianie;
- 2) w kolumnie 2 wpisuje się nazwisko i imię (nazwę) zgłaszającego zmianę;
- 3) w kolumnie 3 wpisuje się numer rejestru gruntów, którego zmiana dotyczy;
- 4) w kolumnie 4 wpisuje się numer rejestru budynków,
- 5) w kolumnie 5 wpisuje się nazwę i znamiona aktu, na którego podstawie będzie wprowadzona zmiana (np. decyzja organu władzy);
- 6) w kolumnie 6 wpisuje się rodzaj zmiany np. zmiana własności, podział nieruchomości, zmiana użytku, zmiana powierzchni itp.;
- 7) w kolumnie 7 wpisuje się numer dziennika ewidencji pomiarów, prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów;
- 8) w kolumnie 8 wpisuje się datę wpływu zgłoszenia;
- 9) w kolumnie 9 wpisuje się datę zwrotu aktu do ewentualnego uzupełnienia;
- 10) w kolumnie 10 wpisuje się nazwisko (nazwę) adresata, do którego akt wysłano;
- 11) w kolumnie 11 wpisuje się datę zwrotu aktu;
- 12) w kolumnie 12 wpisuje się datę wprowadzenia zmiany do operatu ewidencyjnego.

§ 84. 1. Na każdym akcie (zgłoszeniu) o wprowadzeniu zmian do operatu ewidencyjnego należy wpisać numer dziennika ewidencji zmian i datę wpływu.

2. Numer dziennika ewidencji zmian jako numer dowodu zmiany należy powołać (wpisać) przy wprowadzeniu zmian do operatu ewidencyjnego wszędzie tam gdzie to przewidują przepisy niniejszej instrukcji.

IV. Wprowadzenie zmian do operatu ewidencyjnego (aktualizacja).

§ 85. W celu utrzymania operatu ewidencyjnego w stałej aktualności wszystkie zmiany zachodzące w danych objętych ewidencją (§ 67) powinny być bezzwłocznie wprowadzone do tego operatu. Zmiany wprowadza się na podstawie odpowiednich dokumentów.

§ 86. 1. Podstawą do wprowadzenia do operatu ewidencyjnego zmian, wynikających z dokonanych pomiarów, są operaty pomiarowe wykonane z urzędu lub dostarczone przez zainteresowane strony.

2. Operat pomiarowy powinien składać się z map, szkiców polowych, obliczeń powierzchni i rejestru pomiarowego bądź rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego.

3. Podstawą do wprowadzenia zmian, które nie wymagają udokumentowania pomiarem, są zgłoszenia zainteresowanych stron (poparte wymaganymi dowodami) opatrzone pozytywną decyzją prezydium właściwej rady narodowej.

§ 87. 1. Mapy ewidencyjne aktualizuje się na podstawie danych operatów pomiarowych wkreślając do tych map nowe granice, znaki graniczne, numery zmienionych działek (parcel) i oznaczenia użytków dokładnie i wyraźnie tuszem-cynobrem. Zmienione (już nie istniejące) granice, numery działek (parcel) i inne oznaczenia skreśla się również tuszem-cynobrem.

2. Zmiany wprowadzone do map ewidencyjnych należy bezzwłocznie wkreślić do matryc (przezroczy) tych map tuszem czarnym. Granice, numery działek (parcel) i inne oznaczenia już nie obowiązujące należy usunąć przez wytarcie żyłką.

§ 88. Numerację działek (parcel) powstałych skutkiem dokonanych podziałów itp. przeprowadza się w sposób uzależniony od rodzaju mapy:

- 1) jeżeli mapą ewidencyjną jest dawna mapa katastralna, parcele numeruje się w sposób przyjęty dla danego rodzaju map,
- 2) jeżeli mapą ewidencyjną jest podstawowa mapa ewidencyjna (§ 20) lub mapa przyjęta za mapę ewidencyjną (§ 22) z numeracją gruntów systemem działkowym, to po dokonanych podziale powstałe nowe działki numeruje się następująco:
 - a) numerem każdej działki jest ułamek, którego licznik stanowi numer działki pierwotnej, a mianownik — liczba porządkowa działek powstałych z podziału, np. numer działki pierwotnej — 64; przy podziale powstały 4 działki o numerach: 64/1, 64/2, 64/3 i 64/4;
 - b) w razie dalszego podziału działki powstałej z poprzedniego podziału dotychczasowa numeracja dzielonej ponownie działki wypada, a utworzone z niej nowe działki otrzymują numerację ułamkową; w liczniku numer działki pierwotnej, a w mianowniku dalsze kolejne liczby porządkowe, np. podziałowi ulega działka 64/2 na dalsze 3 części, więc numer 64/2 wypada, a powstałe z niej nowe działki otrzymują numerację 64/5, 64/6 i 64/7.

§ 89. 1. Jeżeli część obszaru przedstawionego w dotychczasowej mapie ewidencyjnej została objęta nowym pomiarem lub przedstawiona na nowym arkuszu mapy, należy:

- 1) przyjąć nową mapę za mapę ewidencyjną dla danego obszaru i nadać jej następny numer porządkowy arkusza mapy w danej jednostce ewidencyjnej;

- 2) wnieść do dotychczasowej mapy ewidencyjnej obwodnicę obszaru przedstawionego w nowej mapie;
- 3) w środku obwodnicy (pkt 2) wpisać tuszem cynobrem numer bieżący nowej mapy, np. „mapa numer 3”;
- 4) dla części nie objętej nowym pomiarem, jeśli zachodzi potrzeba, sporządzić nową matrycę; dotychczasowa matryca podlega wycofaniu zgodnie z przepisami specjalnymi.

2. Gdy nowym lub uzupełniającym pomiarem objęto nieznaczoną część (np. do 10%) obszaru przedstawionego w dotychczasowej mapie ewidencyjnej, a nie zachodzi potrzeba sporządzania nowego arkusza mapy — można dla jasności obrazu wykreślić na wolnym miejscu dotychczasowego arkusza mapy rysunek poboczny w tej samej skali. Wówczas część obszaru, dla którego sporządzono rysunek poboczny, należy obwieść tuszem fioletowym, a wewnątrz obwódki wpisać tuszem-cynobrem „Patrz rysunek poboczny nr”.

§ 90. 1. Drobne zmiany w użytkowaniu gruntów mogą być przedstawione w szkicu polowym, który posłuży za podstawę wprowadzenia zmian do mapy ewidencyjnej. Za drobne zmiany należy uważać: zmiany powierzchni gruntów nie większej niż 1,0 ha, np. podział działki, zmiana w sposobie i granicach użytkowania.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba sporządzenia powiększenia, należy je wykonać w myśl ogólnych przepisów o pomiarach uzupełniających.

§ 91. 1. Zmiany wpisów w rejestrze gruntów, zestawieniu gruntów i skorowidzu władania dokonuje się przez wykreślenie wpisu dotychczasowego i wpisanie nowego w sposób określony w dalszych przepisach niniejszej instrukcji.

2. Wykreślenie dokonuje się atramentem przy pomocy liniału, tak aby poprzedni zapis pozostał czytelny; kolor atramentu do wykreślenia i wpisów ustalają przepisy instrukcji.

§ 92. W razie gdy cała nieruchomości (jednostka rejestrowa) przeszła na własność lub we władanie innej osoby, należy zmianę tę przeprowadzić w sposób następujący:

- 1) w rejestrze gruntów — wykreślić (czerwonym atramentem) nazwisko i imię dotychczasowego właściciela lub osoby władającej gruntem, następnie wpisać bezpośrednio dalej w postaci ułamka numer dziennika ewidencji zmian w liczniku, a rok zmiany w mianowniku oraz nazwisko i imię nowego właściciela bądź osoby władającej gruntem;
- 2) w zestawieniu gruntów — wykreślić (czerwonym atramentem) nazwisko i imię dotychczasowego właściciela lub osoby władającej gruntem i wpisać bezpośrednio dalej czerwonym atramentem nazwisko i imię nowego właściciela lub osoby władającej gruntem;
- 3) w skorowidzu władania dokonać wykreślenia czarnym atramentem (jak w pkt 2) i wpisać pod właściwą literą alfabetu dane o nowym właścicielu według kolumn formularza.

§ 93. W razie gdy część jednostki rejestrowej wskutek podziału przeszła na własność lub we władanie innej osoby, należy zmianę przeprowadzić następująco:

- 1) w rejestrze gruntów:
 - a) wykreślić czarnym atramentem zawarte w kolumnach 3 — 6 zapisy dotyczące działek (parcel), które przechodzą w inne władanie, bądź działek, które uległy podziałowi;
 - b) w rubrykach odpowiadających określonym działkom (parcelom) w kolumnie 7 wpisać czarnym atramen-

- tem w postaci ułamka numer dziennika ewidencji zmian — w liczniku i rok zmiany w mianowniku, a w kolumnie 9 wpisać numer rejestru gruntów, do którego skreślone działki (parcele) będą odpisane;
- c) jeżeli część powstałych z podziału nowych działek zachowuje dotychczasowy właściciel, należy wpisać (czarnym atramentem) dane tych działek pod tym samym numerem rejestru po ostatnim zapisie; w kolumnie 7 wpisać dane jak pod lit. b) oraz w kolumnie 8 dotychczasowy numer rejestru gruntów;
- d) jeżeli nowy właściciel nie posiada dotychczas numeru rejestru gruntów, należy otworzyć go pod nowym bieżącym numerem rejestru i wpisać dane o działkach, jak przy zakładaniu rejestru gruntów, a ponadto w kolumnie 7 podać numer dziennika ewidencji zmian i rok zmiany, w kolumnie 8 zaś numer rejestru, z którego grunty pochodzą;
- e) jeżeli nowy nabywca posiada już grunty zapisane pod odpowiadającym mu numerem rejestru, grunty nowo-nabyte należy dopisać do tego numeru rejestru gruntów po ostatnim zapisie w sposób podany pod lit. d);
- f) w przypadkach wymienionych pod lit. c) i e), gdy pod numerem rejestru gruntów nie ma wolnego miejsca na dalsze wpisy, wówczas w ostatnim wierszu wpisuje się uwagę: „Dalszy ciąg na stronie... za numerem rejestru...”; wpisu dokonuje się na wolnej stronie, podając w nagłówku dotychczasowy numer rejestru z dodaniem słów „ciąg dalszy”;
- 2) w zestawieniu gruntów:
- a) skreślić (czarnym atramentem) w odpowiedniej grupie zapis w całej rubryce odpowiadający danemu numerowi rejestru gruntów, natomiast dopisać w kolumnie 41 numer dziennika ewidencji zmian i rok zmiany, a w kolumnie 43 numer grupy rejestrowej i jednostki rejestrowej, dokąd grunty są odpisane;
- b) wpisać w następnym wolnym wierszu po ostatnim wpisie w odpowiedniej grupie rejestrowej dane, jakie wynikają z nowych zapisów w rejestrze gruntów, wypełniając ponadto potrzebne dane według treści kolumn 41 i 42;
- 3) w skorowidzu władania wpisać (czarnym atramentem) pod odpowiednią literą alfabetu dane o osobie nowego właściciela lub osobie władającej gruntem według treści kolumn formularza;
- 4) w rejestrze pomiarowym bądź pomiarowo-klasyfikacyjnym w kolumnie „uwagi” pod odpowiednią pozycją wpisać czerwonym atramentem numer dziennika ewidencji zmian i rok zmiany;
- 5) w skorowidzu działek (parcel) wykreśla się atramentem czarnym zapisy w kolumnach 2 i 3; w kolumnie 1 — wpisuje się rok zmiany (skreślenia). Po ostatniej wpisanej w skorowidzu działce na środku wiersza wpisuje się rok zmiany, a następnie w kolumnie 2 numery nowopowstałych działek (parcel), a w kolumnie 3 odpowiadające działkom numery rejestru gruntów.
- § 94. W razie gdy pojedyncza działka z dotychczasowej jednostki rejestrowej przeszła na własność lub we władanie innej jednostki rejestrowej, zmianę w operacie ewidencyjnym należy przeprowadzić, jak następuje:
- 1) w rejestrze gruntów:
- a) pod numerem rejestru dotychczasowej jednostki rejestrowej wykreślić (czarnym atramentem) daną działkę, a w kolumnie 7 wpisać w liczniku numer dziennika

ewidencji, a w mianowniku rok zmiany, w kolumnie 9 zaś numer rejestru gruntów, do którego działka została odpisana,

- b) pod numerem rejestru nowej jednostki rejestrowej wpisać (czarnym atramentem) dane o działce wykreślone jak pod lit. a) oraz w kolumnach 7 i 9 wpisać dane jak pod lit. a);
- 2) w zestawieniu gruntów dokonać wykreśleń i wpisów jak podano w § 93 pkt 2 lit. a) i b);
- 3) w skorowidzu władania — jeśli nowa jednostka rejestrowa nie była dotychczas uwidoczniiona, wpisać ją czarnym atramentem (pod odpowiednią literą alfabetu skorowidza), wypełniając poszczególne kolumny formularza;
- 4) w rejestrze pomiarowym — jak przepis § 93 pkt 4;
- 5) w skorowidzu działek skreśla się czarnym atramentem w kolumnie 3 dotychczasowy numer rejestru gruntów odpowiadający numerowi działki i wpisuje się numer rejestru nowego właściciela lub osoby władającej gruntem.

§ 95. Przy częściowej zmianie powierzchni dotychczasowego użytku aktualizacja operatu ewidencyjnego następuje w sposób analogiczny, jak podaje przepis § 93 pkt 1 lit. a), b) i c) oraz pkt 2 i 4.

§ 96. Przy całkowitej zmianie powierzchni dotychczasowego użytku na inny użytek należy uaktualnić operat ewidencyjny następująco:

- 1) w rejestrze gruntów:
- a) w kolumnie 4 skreślić (atramentem czerwonym) dotychczasową nazwę użytku i wpisać nad skreśleniem również atramentem czerwonym nazwę nowego użytku,
- b) w kolumnie „uwagi” w odpowiednim wierszu wpisać atramentem czarnym numer dziennika ewidencji zmian i rok zmiany;
- 2) w zestawieniu gruntów — zmianę wprowadzić w sposób ustalony przepisem § 93 pkt 2.

§ 97. Przy zmianie określenia położenia, nazw miejscowości, ulicy itp. należy dotychczasowe określenia (nazwy) skreślić czerwonym atramentem lub tuszem-cynobrem zależnie od dokumentu we wszystkich częściach składowych operatu ewidencyjnego i wpisać nazwy nowe.

§ 98. Po wprowadzeniu zmian należy każdorazowo:

- 1) w rejestrze gruntów powierzchnie gruntów każdej jednostki rejestrowej podsumować i sumę wpisać atramentem czerwonym;
- 2) w zestawieniu gruntów powierzchnie poszczególnych klas użytków i innych gruntów podsumować w każdej grupie i sumę wypisać ołówkiem zwykłym (czarnym).

§ 99. 1. Aktualizację operatu ewidencyjnego w wyniku dokonanych zmian w granicach jednostek administracyjnych przeprowadza się po ogłoszeniu w publikacjach urzędowych (§ 77) nowego podziału administracyjnego.

2. Aktualizację (ust. 1) rozpoczyna się od wniesienia do map ewidencyjnych przebiegu granic nowego podziału.

§ 100. Jeżeli zmiana granicy administracyjnej powoduje przydzielenie części obszaru jednostki ewidencyjnej przedstawionej całkowicie na jednym arkuszu mapy ewidencyjnej, przydziela się ten arkusz do właściwej ze względu na zmianę granic jednostki ewidencyjnej. Dotychczasowy numer arkusza mapy skreśla się i wpisuje się porządkowy numer arkusza mapy w nowej jednostce ewidencyjnej. Skreślenia i wpisanie nowego numeru dokonuje się tuszem-cynobrem.

§ 101. 1. Jeżeli wskutek zmiany granicy administracyjnej tylko część obszaru przedstawionego na arkuszu mapy ewidencyjnej przechodzi do innej jednostki ewidencyjnej, należy przyjąć zasadę, że cały arkusz otrzymuje ta jednostka, której obszar na mapie przeważa. Dla drugiej jednostki ewidencyjnej (obszar mniejszy) należy sporządzić na nowym arkuszu odrys mapy części obszaru należącego do tej jednostki.

2. W przypadku określonym w ust. 1 należy wykreślić na mapie przebieg nowej granicy administracyjnej. Na środku części obszaru przedstawionego na mapie, a odchodzącego do nowej jednostki ewidencyjnej wpisać tuszem - cynobrem „Przydzielono do (nazwa jednostki)”.

§ 102. Jeżeli zmiana granicy administracyjnej powoduje przeniesienie tylko nieznacznych powierzchni gruntów poszczególnych działek (parcel) z jednej jednostki ewidencyjnej do drugiej i nie zachodzi potrzeba sporządzania nowego arkusza mapy, należy:

- 1) dorysować (dokartować) na arkuszu mapy sąsiadującej jednostki przydzielone powierzchnie gruntów, nadając im numerację bieżącą obowiązującą na arkuszu mapy nowej jednostki ewidencyjnej;
- 2) na arkuszu mapy jednostki przekazującej grunty dokonać czynności wymienionych w § 101 ust. 2.

§ 103. Po dokonaniu aktualizacji map ewidencyjnych w wyniku zmiany granic administracyjnych organ prowadzący ewidencję gruntów sporządza dla części obszaru objętego zmianą wykaz jednostek rejestrowych z wyszczególnieniem wszystkich działek (parcel) i ich części, które przechodzą do innej jednostki administracyjnej. Zgodnie z tym wykazem dokonuje się aktualizacji pozostałych części składowych operatu ewidencyjnego w obu jednostkach ewidencyjnych, przy czym:

- 1) w jednostce przekazującej wykreśla się dotychczasowe zapisy w sposób przewidziany instrukcją,
- 2) w jednostce przyjmującej dokonuje się wpisów według numeracji porządkowej tej jednostki,
- 3) w kolumnach dotyczących wprowadzonych zmian w rejestrze gruntów i zestawieniu gruntów należy wpisać numer, pozycję i rocznik publikacji urzędowej (§ 77), na której podstawie dokonano zmian.

Wszystkie akta i dokumenty dotyczące obszarów przekazanych wyłącza się z jednostki ewidencyjnej oddającej i przydziela się jednostce przejmującej.

§ 104. Poprawienie operatu ewidencyjnego w wyniku ujawnionych błędów (omyłek) przeprowadza się w myśl przepisów instrukcji w zależności od rodzaju i charakteru zmiany.

§ 105. 1. Wszystkie dokumenty, na których podstawie przeprowadzono zmiany w operacie ewidencyjnym, należy złożyć do teczki „zbiór dokumentów” (§ 34) właściwej jednostki ewidencyjnej. Zasada ta nie dotyczy operatów pomiarowych, których przechowanie regulują odrębne przepisy.

2. Dokumenty (ust. 1) należy ułożyć w teczkach według numerów dziennika ewidencji zmian.

V. Zamknięcie roczne.

§ 106. 1. Rejestry gruntów i zestawienia gruntów zamyka się według stanu na dzień 31 grudnia każdego roku.

2. Zamknięcie roczne polega na:

- 1) sprawdzeniu, czy wszystkie zgłoszone zmiany, zarejestrowane w dzienniku ewidencji zmian, zostały wprowadzone do operatu ewidencyjnego;

- 2) sprawdzeniu, czy wszystkie numery rejestru gruntów (jednostki rejestrowej) zostały podsumowane i wyniki przeniesione do zestawienia rejestru gruntów;

- 3) podkreśleniu w zestawieniu gruntów zapisów w poszczególnych grupach jednostek rejestrowych, podsumowaniu i wpisaniu sum atramentem.

3. W kolumnie 4 zestawienia gruntów w wierszu odpowiadającym sumie (ust. 2 pkt 3) należy wpisać „Stan na dzień 31.XII. 19 . . . r.”

§ 107. 1. Zamknięcie roczne należy rozpocząć w takim terminie, aby prace z tym związane zostały ukończone do dnia 31 grudnia każdego roku.

2. Zmiany, które zgłoszono przy końcu roku, lecz po dokonaniu zamknięcia, przeprowadza się w rejestrach w roku następnym.

§ 108. Po zamknięciu zestawienia gruntów zamyka się dziennik ewidencji zmian. Zgłoszeń zmian, które nie zostały wprowadzone do operatu ewidencyjnego, nie przenosi się do nowego dziennika, natomiast na stronie tytułowej nowego dziennika wypisuje się numery nie załatwione. Ostatni zapis w dzienniku ewidencji zmian podkreśla się i niżej umieszcza się uwagę „Zamknięto dnia”, po czym następuje podpis geodety do spraw ewidencji gruntów.

VI. Sporządzanie wykazów gruntów.

§ 109. 1. Po dokonaniu zamknięcia zestawienia gruntów (§ 106 ust. 3) sporządza się co do każdej jednostki ewidencyjnej wykaz gruntów w 2 egzemplarzach według wzoru stanowiącego załącznik nr 8.

2. Jeden egzemplarz wykazu (ust. 1) przeznaczają się do użytku służbowego prezydium właściwej rady narodowej, drugi egzemplarz przesyła się w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku do prezydium wojewódzkiej rady narodowej (zarząd urządzeń rolnych).

VII. Wykorzystanie danych o gruntach, zawartych w operacie ewidencji gruntów.

§ 110. 1. Władze, urzędy i instytucje państwowe mogą korzystać w celach służbowych z danych o gruntach, zawartych w operacie ewidencji gruntów, oraz sporządzać odrisy i wyrisy oraz wypisy bezpłatnie, o ile wykonują je przez własny, każdorazowo do tego celu upoważniony personel.

2. Sporządzanie odrysów i wyrysów oraz odpisów i wypisów z operatów ewidencji gruntów przez organy prowadzące ewidencję gruntów na zamówienie jednostek wymienionych w ust. 1 podlega opłacie przewidzianej w obowiązującej tabeli opłat (§ 111).

§ 111. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 8 ust. 3 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 6, poz. 32) w sprawie wysokości opłat za odrisy i wyrisy z map oraz za odpisy i wypisy z rejestrów i dokumentów stanowiących składową część operatu ewidencyjnego należy stosować przepisy zarządzenia Ministrów Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej z dnia 9 czerwca 1953 r. w sprawie opłat za czynności urzędowe organów terenowych państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej (Monitor Polski Nr A-57, poz. 725).

§ 112. 1. Odrisy i wyrisy oraz odpisy i wypisy z operatu ewidencji gruntów mogą być wydawane na zamówienie osób prywatnych tylko w odniesieniu do gruntów stanowiących własność lub pozostających we władaniu tych osób, na warunkach podanych w § 110 ust. 2.

2. Dane o gruntach prywatnych, znajdujących się w użytkowaniu jednostek administracji państwowej i przedsiębiorstw państwowych, mogą być wydawane tylko za zgodą użytkowników.

§ 113. 1. Odpisy i wypisy należy sporządzać na formularzach według wzoru stanowiącego załącznik nr 9, a odrisy i wyrisy — na formularzach według wzoru stanowiącego załącznik nr 10.

2. Dla mniejszych jednostek rejestrowych dokumenty wymienione w ust. 1 sporządza się na formularzu według wzoru stanowiącego załącznik nr 11.

VIII. Odnowienie operatu ewidencji gruntów.

§ 114. Odnowienie operatu ewidencji gruntów może być dokonane dla całości lub dla części obszaru jednostki ewidencyjnej. Odnowienie całości operatu może nastąpić na podstawie decyzji prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej w m. st. Warszawie i m. Łodzi) na wniosek prezydium właściwej rady narodowej. Odnowienie części operatu następuje również na podstawie operatów pomiarowych wpływających do ewidencji prezydium terenowo właściwej rady narodowej.

§ 115. Gdy operat ewidencji gruntów jednostki ewidencyjnej uległ zniszczeniu w całości bądź istniejący wskutek licznych zmian stał się nieprzejrzysty, następuje odnowienie operatu przez wykonanie nowego pomiaru szczegółowego w myśl obowiązujących przepisów o pomiarach kraju i sporządzenie nowego operatu ewidencyjnego w myśl przepisów niniejszej instrukcji (II. Zakładanie ewidencji gruntów).

§ 116. 1. Po założeniu nowego operatu ewidencji gruntów stary operat unieważnia się przez zamieszczenie na poszczególnych jego częściach klauzuli następującej treści:

Na skutek odnowienia zastąpiono nowym operatem.

..... dnia 19 .. r.

(podpis geodety do spraw ewidencji gruntów)

2. Stary operat, po opisanu jak w ust. 1, przekazuje się do wojewódzkiego archiwum państwowego.

§ 117. Przy częściowym odnowieniu operatu ewidencyjnego należy rozróżnić:

- 1) odnowienie całego operatu dla części obszaru jednostki ewidencyjnej na podstawie pomiaru;
- 2) odnowienie poszczególnych części operatu bez pomiarów, jak map, rejestrów gruntów, zestawień gruntów, skorowidzów władania.

§ 118. 1. Odnowienie operatu dla części obszaru jednostki ewidencyjnej następuje przez:

- 1) przejście do operatu nowej mapy (bądź map) dla obszaru podlegającego odnowieniu,
- 2) wprowadzenie zmian w rejestrach gruntów, zestawieniach gruntów itp.

2. Na części mapy ewidencyjnej, która podlega odnowieniu, wpisuje się tuszem (cynober) uwagę:

„odnowiono — patrz arkusz mapa nr”

Nowy arkusz mapy otrzymuje numer porządkowy numeracji map w danej jednostce ewidencyjnej.

§ 119. 1. Odnowienie poszczególnych części operatu, gdy nie zachodzi potrzeba wykonania nowego pomiaru szczegółowego (§ 117 pkt 2), polega na sporządzeniu aktualnych odrysów map ewidencyjnych bądź nowych rejestrów gruntów itp.

2. Po odnowieniu części operatów stare egzemplarze należy przekazać w sposób przewidziany w § 116.

IX. Przepisy końcowe.

§ 120. Dane o gruntach pozostających we władaniu organów podległych Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych oraz zmiany tych danych będą wprowadzone do operatu ewidencji gruntów na podstawie odrębnych przepisów.

§ 121. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Minister Gospodarki Komunalnej: w z. *St. Sroka*

Załączniki do instrukcji Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 8 września 1956 r. (poz. 1135).

Załącznik nr 1.

TABELA UŻYTKÓW GRUNTÓW

(na podstawie normy resortowej Ministerstwa Rolnictwa RN-54-UR-07-104).

Tabela niniejsza ustala podział, nomenklaturę, symbolikę liczbową oraz literową użytków gruntów w celu ujednoczenia określenia, oznaczenia i nazewnictwa rodzajów użytkowania ziemi (gruntów) w różnego rodzaju rejestrach, wykazach statystycznych i planistycznych, materiałach pomiarowych i kartograficznych.

Lp.	Oznaczenia liczbowe					Oznaczenia literowe	N a z w a	Skrót
	grupa	rodzaj	typ	odmiana	stan zagospodarowania			
1	3	4	5	6	7	8	9	
1	1	11	111			R	Użytki rolne Grunty rolne Grunty orne w uprawie Grunty obsiane i obsadzone ugory czarne Chmielniki Odłogi .. przejściowe .. wymagające nakładów	R-ug. R-chm. R-odl.
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8	12	121				O	Ugrody Ogrody uprawne Ogrody warzywne Plantacje ziół i krzewów Szkółki drzew ozdobnych	O-w. O-pl. O-sz.
9								
10								
11								
12								

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13 14 15				1214 1215 1216		O " "	Szklarnie i inspekty Ogródki przydomowe Ogrody działkowe	O-insp. O-p. O-dz.
16 17 18 19 20			122	1221 1222 1223	12211 12212	S " " " "	Sady Sady owocowe Sady z uprawą ziemliopłodów Sady bez uprawy ziemliopłodów Szkółki drzew owocowych Winnice	S-o. S-o.u. S-o.nu. S-szk. S-wfn.
21 22 23 24 25		13	131 132		13101 13102 13201 13202	Ł " " " "	<i>Łąki trwałe</i> Łąki mineralne Łąki mineralne użytkowane Łąki mineralne nie użytkowane <i>Łąki torfowe</i> Łąki torfowe użytkowane Łąki torfowe nie użytkowane	Ł-m. Ł-m.u. Ł-m.nu. Ł-tr. Ł-tr.u. Ł-tr.nu.
26 27		14			14001 14002	Ps " "	<i>Pastwiska trwałe</i> Pastwiska trwałe użytkowane Pastwiska trwałe nie użytkowane	Ps-u. Ps-nu.
28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39	2	21	211 212		2111 2112 2113 2121 2122 2123 2124 2125	La " " " " " " " " " "	<i>Użytki leśne</i> <i>Grunty leśne</i> Grunty leśne zagospodarowane Las iglasty Las liściasty Las mieszany <i>Grunty leśne nie zagospodarowane</i> Zręby zupełne Halizny Wypaleniska Plazowizny Szkółki leśne	La-l. La-l. La-m. La-zr. La-h. La-wpl. La-pl. La-szk.
40 41		22 23				" "	<i>Plantacje leśne</i> <i>Leśne pasy wiatrochronne</i>	La-uchr.
42 43 44 45 46 47 48 49 50	3	31	311 312		3111 3122 31201 31202	W " " " " " " " "	<i>Grunty pod wodami (wody)</i> <i>Wodozbiory</i> Jeziora Jeziora naturalne Jeziora sztuczne Stawy Stawy zarybione Stawy nie zarybione Sadzawki Zastoiska	W-jez. W-jez. n. W-jez. sz. W-st. W-st. r. W-st.nr. W-s. W-n.
51 52 53 54 55 56		32	321 322 323 324 325			" " " " "	<i>Wodocięki</i> Rzeki Strumienie Potoki Kanały Rowy	W-rz. W-str. W-pot. W-kan. W-r.
57 58 59		33	331 332			" " "	<i>Inne wody i wodne urządzenia inżynierskie</i> Wodne urządzenia inżynierskie Źródła	W-urz. in. W-źr.
60 61 62 63 64 65 66 67	4	41	411 412 413 414 415 416			K " " " " " "	<i>Użytki kopalne</i> <i>Kopalnie mineralów</i> Kamieniołomy Kopalnie odkrywkowe rud Kopalnie odkrywkowe węgla kamiennego Kopalnie odkrywkowe węgla brunatnego Kopalnie gliny Kopalnie piasku i żwiru	K-mfn. K-km. K-rud. K-ugl.k. K-ugl.b. K-gl. K-p.ż.
68		42				"	<i>Kopalnie żelaza</i>	K-trł.

1	2	3	4	5	6	7	8	9						
69	5	51	511	5111 5112 5113 5114 5115 5116 5117 5118		D	Tereny komunikacyjne Drogi Drogi publiczne Autostrady Drogi o nawierzchni twardej Drogi gruntowe urządzone Drogi gruntowe zwykłe Ulice Place komunikacyjne Ścieżki (ciągi) piesze Ścieżki rowerowe Drogi wyłączone z ruchu publicznego Leśne linie oddziałowe							
70														
71														
72														
73														
74														
75														
76														
77														
78														
79														
80										512				
81			513											
82		52					<i>Tereny kolejowe</i> <i>Inne tereny komunikacyjne</i>							
83		53												
84	6	61	611	6111 6112 6113 6114		B	Tereny osiedlowe <i>Tereny budowlane</i> Tereny zabudowane mieszkalniowe gospodarcze użytkowania publicznego kultu religijnego Tereny nie zabudowane Place do zabudowy Tereny zagruzowane							
85														
86														
87														
88														
89														
90														
91										612				Pb
92													61201 61202	
93										62	621	6211 6212		Z
94														
95														
96														
97														
98														
99														
100		623												
101				6231										
102				6232										
103				6233										
104		63	631	6321 6322 6323			<i>Inne tereny osiedlowe</i> Cmentarze Obiekty zabytkowe Ruiny Grodziska Kurhany Grzebowiska zawierające	Z-cm. Z-r.zab. Z-gr.zab. Z-krh. Z-grz.						
105									632					
106														
107														
108														
109														
110										633				
111	7					Tr.	Tereny różne							
112	8	81	811	812		N	Nieuzytki <i>Bagna</i> Bagna, topieliska Trzęsawiska, moczary	N-b.						
113														
114														
115														
116		82	821	822 823 824			<i>Piaski</i> Piaski nieruchome Piaski ruchome Wydmy Piaski nadbrzeżne Plaże nie urządzone	N-p.						
117														
118														
119														
120														
121		83	831	832 833			<i>Utwory skalne</i> Skały Równowiska Piargi (żwirowe usypiska u stóp gór)							
122														
123														
124														
125		84	841	842			<i>Utwory fizjograficzne</i> Urwiska i uskoki Strome stoki							
126														
127														
128		85	851	852			<i>Tereny zdeprawowane</i> Hałdy, wysypiska Wgrobiska, zapadliska							
129														
130														

U w a g a : W celu bliższego określenia gruntów, dla których przyjęto wspólne oznaczenie literowe (§ 17 ust. 1 pkt 1 — 11 instrukcji), należy w szkicach polowych i rejestrach gruntów pod oznaczeniem literowym wpisywać w nawiasach odpowiednie typy, odmiany bądź stany zagospodarowania w skrócie, np. Szkółki drzew owocowych = (S-szk).

(Strona tytułowa)

Załącznik nr 3.

Województwo
.

**ZESTAWIENIE JEDNOSTEK REJESTROWYCH
WEDŁUG GRUP REJESTROWYCH**

(Zestawienie gruntów)

Miasto
.
.

Założono dnia , 195 . . . B

Województwo

Jednostka ewidencyjna

(miasto, dzielnica)

WYKAZ GRUNTÓW

według stanu na dzień 31 grudnia 19 . . r.

(w hektarach)

Lp. grupy	Wyszczególnienie grup rejestrowych	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne			Użytki leśne		Grunty pod wodami			Użytki kopalne	Tereny komunikacyjne		Tereny osiedlowe			Tereny różne	Nieuzyski	Uwagi
			grunty orne (w tym grunty orne w uprawie, ogrody, sady i odłogi)	łąki trwałe	pastwiska trwałe	lasy i leśne powierzchni nie zagospodarowane	plantacje leśne i leśne pasy wiatrochronne	wodobioły	wodociek	inne		drogi	kolejowe i inne	zabudowane	nie zabudowane	zielone i inne osiedlowe			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
I	Państwowe gospodarstwa rolne																		
II	Państwowe gospodarstwo leśne																		
III	Inne państwowe i społeczne gospodarstwa (grunty) nie objęte grupą I lub II																		
IV	Inne państwowe i społeczne, nie objęte grupą I, II i III nieruchomości nierolnicze zabudowane lub nie zabudowane																		
V	Spółdzielnie produkcyjne																		
VI	Prywatne gospodarstwa (grunty)																		
VII	Ogrody działkowe																		
VIII	Wspólnoty i grunty gromadzkie																		
IX	Państwowy Fundusz Ziemi																		
X	Wody publiczne																		
XI	Drogi publiczne																		
XII	Tereny komunikacyjne (kolejowe i inne bez dróg publicznych)																		
XIII	Użytki kopalne nie należące do grup od I do XII																		
XIV	Grunty o nie ustalonym sposobie użytkowania oraz nie ustalonych użytkownikach																		
	Razem*)																		

*) Razem = powierzchni geodezyjnej jednostki ewidencyjnej (miasta, dzielnicy), województwa.

Załącznik nr 10

(m. p.)

Miasto

M A P A

Skala 1:1000

Nazwa mapy nr arkusza mapy nr działki (parceli) dla nieruchomości gruntowej położonej (bliższe określenie położenia, miejscowość, ulica, nr porządkowy)

nr rejestru gruntów nr repertorium K. W.

nazwisko i imię (nazwa) właściciela (osoby władającej) — imiona rodziców

(odrys, wyrys, wyciąg)

Pobrano należność
..... zł gr
..... zł gr
Nr ks. zam.

..... dnia 195 .. r.

(pieczęć okrągła)

Kierownik

(podpis)

Załącznik nr 11

(m. p.)

Miasto

O P I S I M A P A

nieruchomości gruntowej nr rejestru gruntów nr repertorium K. W.

nazwisko i imię (nazwa) właściciela (osoby władającej) — imiona rodziców

O p i s

(wypis z rejestru gruntów)

Miejscowość	N u m e r		Bliższe określenie położenia	Rodzaj użytków	Klasa	Powierzchnia	
	mapy	działki (parceli)				ha	m ²

(odrys, wyrys, wyciąg)

M a p y

Skala 1:1000

**PRZEPISY TECHNICZNE W SPRAWIE AKTUALIZACJI MATERIAŁÓW PODSTAWOWYCH DO ZAŁOŻENIA
EWIDENCJI GRUNTÓW**

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Za materiały podstawowe służące do założenia ewidencji gruntów uważa się mapy, o których mowa w §§ 20 i 22 Instrukcji, wraz z przynależnymi do nich dokumentami geodezyjnymi.

§ 2. 1. Z uwagi na odmienny tryb postępowania posiadane mapy należy podzielić na 2 grupy:

- 1) mapy jednostkowe,
- 2) mapy w arkuszach sekcyjnych, sporządzone w układzie lokalnym lub państwowym.

2. Z uwagi na jedność materiału mapowego pierwszą grupę należy podzielić na 2 podgrupy:

- 1) mapy podniszczone, wymagające odnowienia,
- 2) mapy w dobrym stanie, wymagające jedynie aktualizacji.

§ 3. 1. Dla wszystkich map wymienionych w § 2. należy sporządzić kopie na przezroczystym materiale kreślarskim (kalka, kodatras itp.), z tym że dla map grupy drugiej kopie powinny obejmować obszary kompleksowe, z pominięciem układu sekcyjnego (mapy jednostkowe).

2. Przy sporządzaniu kopii należy wykazać tylko te elementy sytuacji, które przewiduje przepis art. 5 dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. o ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 6, poz. 32).

3. Sporządzone kopie mają służyć za matryce do sporządzania odbitek niezbędnych dla dalszych prac.

§ 4. Przy wykorzystaniu map jednostkowych podniszczonych i wymagających odnowienia ustala się następujący tryb postępowania:

- 1) sporządzić odbitkę roboczą do prac polowych,
- 2) uaktualnić odbitkę w drodze wizji lokalnej w terenie,
- 3) uzupełnić matrycę wynikami aktualizacji i usunąć nie istniejące już elementy sytuacji,
- 4) ponumerować na matrycy działki, zgodnie z aktualnym stanem na gruncie,
- 5) obliczyć powierzchnię władania działek i użytków,
- 6) sporządzić rejestr pomiarowy,
- 7) sporządzić nową mapę ewidencyjną w drodze wyświetlenia na ozalidzie lub litograficznie; jeśli istnieją ku temu warunki, zamiast odbitki ozalidowej można sporządzić szpilkowaną kopię mapy (czystorys),
- 8) założyć rejestr gruntów itp.

§ 5. Przy wykorzystaniu map jednostkowych w dobrym stanie do założenia ewidencji gruntów należy w przypadkach:

- 1) gdy istnieją należące do nich rejestry pomiarowe:
 - a) sporządzić odbitkę roboczą do prac polowych,
 - b) uaktualnić odbitkę w drodze pomiarów uzupełniających,
 - c) wnieść wyniki aktualizacji do map,
 - d) obliczyć powierzchnię użytków i działek, które uległy zmianie,
 - e) uzupełnić rejestr pomiarowy wynikami obliczeń, jak pod lit. d),
 - f) założyć rejestr gruntów itp.;

2) gdy brak rejestrów pomiarowych:

- a) wykonać czynności wymienione w pkt 1 lit. a), b), c),
- b) obliczyć powierzchnię jednostki ewidencyjnej, działek i użytków,
- c) sporządzić rejestr pomiarowy bądź pomiarowo-klasyfikacyjny,
- d) założyć rejestr gruntów itp.

§ 6. Przy wykorzystaniu map, dla których sporządzono matryce jednostkowe, należy:

- 1) sporządzić odbitkę roboczą do prac polowych,
- 2) uaktualnić odbitkę w drodze pomiarów aktualizacyjnych,
- 3) wnieść wyniki do map pierwotnych,
- 4) wnieść wyniki do matryc bądź usunąć elementy nie istniejące,
- 5) ponumerować działki na matrycy, oddzielnie na każdym arkuszu, zgodnie z przepisami instrukcji (§§ 23 i 24),
- 6) jeśli istnieje rejestr pomiarowy, obliczyć powierzchnię tylko elementów zmienionych,
- 7) wnieść wyniki obliczeń (pkt 6) do rejestru pomiarowego, uwzględniając również zmiany wynikające z czynności wymienionych w pkt 5,
- 8) jeśli brak rejestru pomiarowego, obliczyć powierzchnię jednostki ewidencyjnej działek i użytków,
- 9) założyć rejestr pomiarowy na podstawie wyników pkt 8 uwzględniając zmiany wynikające z pkt 5,
- 10) sporządzić nowe mapy ewidencyjne, jak podano w § 4 pkt 7,
- 11) założyć rejestr gruntów itp.

§ 7. Przy wykorzystaniu do założenia ewidencji gruntów map katastralnych należy:

- 1) gdy istnieją operaty opisowe (matrykuły, księgi parcel, arkusze posiadłości, protokoły parcelowe):
 - a) sporządzić odbitki map do prac polowych,
 - b) uaktualnić odbitki wynikami pomiarów aktualizacyjnych,
 - c) wnieść wyniki aktualizacji do map,
 - d) obliczyć powierzchnię elementów zmienionych,
 - e) wprowadzić wyniki, jak pod lit. d), do operatu opisowego,
 - f) postąpić następnie w myśl przepisu § 40 instrukcji,
- 2) gdy brak operatu opisowego:
 - a) wykonać czynności wymienione w pkt 1 pod lit. a) do c),
 - b) obliczyć powierzchnię działek i użytków oraz jednostki ewidencyjnej,
 - c) sporządzić rejestr pomiarowy,
 - d) założyć rejestr gruntów itp.

II. Aktualizacja map.

§ 8. 1. Do aktualizacji map należy używać odbitek ozalidowych, które powinny służyć równocześnie za szkice polowe.

2. W przypadkach zagęszczenia sytuacji wyniki pomiarów należy przedstawić na odrębnych szkicach polowych.

3. Pod żadnym pozorem niedopuszczalne jest używanie do prac połowych oryginałów map.

4. Przy aktualizacji map należy równocześnie ustalić użytkowników gruntów w trybie przepisu § 36 instrukcji.

5. Granice każdego władania należy obwieść ołówkiem koloru żółtego. Wewnątrz konturu każdego władania należy wpisać numer porządkowy władania. W wykazie odrębnie prowadzonym dla każdego arkusza mapy należy przy odpowiednim numerze porządkowym wpisać nazwisko i imię użytkownika gruntu, jego miejsce zamieszkania oraz charakter użytkowania, a więc czy jest właścicielem gruntu, osobą władającą gruntem bez tytułu własności, czy też dzierżawcą. W razie dzierżawienia gruntu należy podać również nazwisko i imię właściciela tego gruntu.

§ 9. Aktualizację map należy przeprowadzić w odniesieniu do granic administracyjnych, granic własności użytków i położenia budynków z dokładnością odpowiadającą skali aktualizowanych map.

§ 10. 1. W razie gdy nie można odtworzyć osnowy, na której była oparta aktualizowana mapa, bądź jeśli mapa nie posiadała osnowy geodezyjnej (np. fotoplan), a zmiany są stosunkowo liczne, należy wyznaczyć w terenie szereg zidentyfikowanych z mapą punktów stałych (10 — 20 punktów dla jednego arkusza mapy), które łącznie z punktami stałymi na obwodnicy powinny stanowić osnowę pomiarową przy aktualizacji mapy.

2. Za punkty stałe mogą służyć zidentyfikowane z mapą punkty załamania miedz, graniczniki, kopce, wyloty i skrzyżowania miedz, naroża budynków murowanych itp.

3. Drobne zmiany wewnątrz działki, jak np. zmiany granic użytków i położenia budynków, należy mierzyć w nawiązaniu do sprawdzonych granic własności (władania).

§ 11. Jeżeli aktualizowana mapa oparta jest na osnowie geodezyjnej, którą łatwo odtworzyć, należy zmiany w granicach władania i położeniu budynków pomierzyć w nawiązaniu do istniejącej osnowy geodezyjnej.

§ 12. Jeżeli aktualizowana mapa powstała na osnowie pomiarowej, nie opartej o osnowę geodezyjną, później założonej, należy osnowę mapy dowieść do osnowy geodezyjnej, aby umożliwić skartowanie mapy w oparciu o istniejącą osnowę geodezyjną.

§ 13. 1. Aktualizację map wykonuje się najprostszymi metodami pomiarowymi w oparciu o punkty stałe lub istniejące granice władania. Granice władania należy ustalić i pomierzyć zgodnie ze stanem faktycznym. Zdjęcia szczegółów (granice użytków) powinny opierać się na liniach pomiarowych opartych na punktach stałych (§ 10 ust. 2).

2. Konstrukcje pomiarowe metody liniowej powinny być tak zbudowane, aby umożliwiły wkreślenie zmian do mapy. Ilość punktów nawiązania należy ograniczyć, tak aby jeden punkt w miarę możliwości służył do nawiązania kilku linii pomiarowych. Nie należy budować konstrukcji w postaci prostopadłych na prostopadłych.

3. Linie pomiarowe należy mierzyć w całej rozciągłości, a więc od początku do końca (od punktu wyjściowego do końcowego) zapisując miary bieżące, aby móc następnie uwzględnić w drodze graficznej skurcz mapy.

4. Jeżeli końce linii pomiarowych nie są oparte na punktach stałych, to należy je zabezpieczyć przez przedłużenie aż do przecięcia się z najbliższą granicą władania, inną linią pomiarową bądź w inny sposób.

5. Każdy punkt, położony poza stałymi punktami wyznaczonymi miarami lub uwidocznionymi na mapie, jeżeli ma

służyć za oparcie dla dalszych linii pomiarowych, musi być wyznaczony przynajmniej za pomocą 2 łuków oraz dalszej kontroli.

6. Przy pomiarze linii pomiarowej należy:

- 1) notować miary przecięcia z granicami własności,
- 2) punkty stałe, w pobliżu których przebiegają dwie lub więcej linii pomiarowych, powinny być zdjęte na te linie,
- 3) przy regularnych działkach linię przechodzącą przez punkty graniczne należy przyjąć za linię pomiarową, niezależnie od tego należy pomierzyć szerokość działek (miary czołowe),
- 4) przy pomiarze budynków, niezależnie od przepisów §§ 55 — 64 instrukcji B IV (pomiarów sytuacyjnych), należy przedłużenie linii fundamentów związać z liniami pomiarowymi i pomierzyć całą ich długość; ponadto należy pomierzyć bezpośrednio wymiary poziome budynku, jak również odległości między blisko stojącymi budynkami dla ustalenia ich wzajemnego położenia,
- 5) przy pomiarze dróg, kolei, ulic i grobli należy stosować przepisy §§ 65 i 66 instrukcji B IV (pomiarów sytuacyjnych),
- 6) przy pomiarze granic użytków wewnątrz działek należy uchwycić charakterystyczne punkty załamania, a drobne krzywizny pomijać,
- 7) jeżeli przy aktualizacji map w odniesieniu do granic użytków zastosowanie metody liniowej jest niemożliwe ze względu na znaczne oddalenie przedmiotu pomiaru od granic władania (np. na łąkach, zarosniętym terenie) bądź przy dużej plamistości użytków, należy zastosować metodę tachymetryczną; ciągi do zdjęcia tachymetrycznego powinny wychodzić i kończyć się na punktach stałych (§ 10 ust. 2),
- 8) przy nanoszeniu do map wyników z pomiaru tachymetrycznego należy uprzednio ciąg tachymetryczny wykreślić na kalce papierowej, a następnie po nałożeniu na mapę dopasować według stałych punktów (wyjściowego i końcowego) do obrazu na mapie, a położenie punktów wyznaczyć przez przekłucie.

§ 14. 1. Przy aktualizowaniu granic własności (władania) należy sprawdzić, czy przebieg granic przedstawiony na mapie jest zgodny ze stanem na gruncie.

2. W razie niezgodności w przebiegu granic własności należy protokolarnie ustalić przebieg odcinków granic przebiegających odmiennie niż wykazuje mapa i wykonać pomiar uzupełniający według stanu faktycznego na gruncie.

3. Jeżeli w przypadku podanym w ust. 2 strony zażądają odtworzenia prawnych granic własności, należy to zaznaczyć w protokole ustalenia granic, a zainteresowanym stronom wyjaśnić, aby złożyły wniosek do właściwego prezydium miejskiej rady narodowej o wdrożenie postępowania rozgraniczeniowego zgodnie z dekretem z dnia 13 września 1946 r. (Dz. U. Nr 53, poz. 298) na koszt strony.

§ 15. Wyniki aktualizacji wkreśla się do map tuszem czarnym, zmienione (już nie istniejące) granice zaś skreśla się tuszem-cynobrem (podwójnymi kreskami). Matryce uzupełnia się jak mapy (ust. 1), z tym że stan nie obowiązujący (nie istniejący na gruncie) usuwa się przez wytarcie żyłką.

III. Numeracja działek i oznaczenie użytków.

§ 16. 1. Po uaktualnieniu map należy dokonać numeracji działek w przypadkach:

- 1) sporządzania nowej mapy ewidencyjnej w myśl przepisów § 4 pkt 4 i 7,
- 2) sporządzania mapy ewidencyjnej przy przejściu z układu sekcyjnego na mapy jednostkowe (§§ 3 i 6),

3) sporządzania podstawowej mapy ewidencyjnej na podstawie nowego pomiaru.

2. Numerację przeprowadza się w sposób ustalony przepisami instrukcji (część I § 24).

§ 17. 1. Konturów użytków nie numeruje się z wyjątkiem przypadku, gdy jeden użytek stanowi oddzielną działkę.

2. Jeżeli na obszarze działki występują jednakowe użytki o konturach i powierzchniach zbliżonych do siebie, należy oznaczyć je małymi literami alfabetu.

IV. Obliczenie powierzchni.

§ 18. Obliczenie powierzchni przeprowadza się na podstawie miar uzyskanych na gruncie sposobem graficznym lub mechanicznie dwukrotnie, zgodnie z przepisami § 46 instrukcji B V (pomiaru kraju).

§ 19. W wyniku aktualizacji map obliczenie powierzchni ogranicza się do przypadków wymienionych w §§ 4 — 7 niniejszych przepisów.

§ 20. 1. Powierzchnię oblicza się w następującej kolejności:

- 1) powierzchnię ogólną jednostki ewidencyjnej (suma powierzchni poszczególnych arkuszy, map),
- 2) powierzchnię kompleksów na poszczególnych arkuszach,
- 3) powierzchnie działek w poszczególnych kompleksach,
- 4) powierzchnie użytków w poszczególnych działkach,
- 5) powierzchnie klas gruntów w poszczególnych użytkach rolnych.

2. Za kompleks gruntów uważa się część gruntów obszaru na arkuszu mapy (około 60 ha lub 30 konturów użytków), ograniczonego drogami publicznymi, terenami kolejowymi, wodami publicznymi, granicami władania itp.

3. Drogi, tereny kolejowe, wody publiczne (wodozbiory, wodocięki) itp. uważa się za odrębne kompleksy.

§ 21. 1. Obliczoną powierzchnię należy wyrównać w kolejności i grupach wymienionych w § 20 ust. 1.

2. Dopuszczalne różnice dwukrotnego obliczenia powierzchni oraz różnice pomiędzy powierzchniami wyrównanymi a sumami powierzchni do wyrównania nie powinny przekraczać wartości podanych w tablicach, stanowiących załącznik do § 47 instrukcji B V (pomiaru kraju). Dopuszczalne różnice należy rozdzielić proporcjonalnie do powierzchni obszarów wyrównywanych. W razie otrzymania różnic większych niż dopuszczalne obliczenie należy powtórzyć.

§ 22. 1. Wyniki obliczenia powierzchni należy wprowadzić do istniejących rejestrów pomiarowych, ewentualnie istniejących opisowych operatów katastralnych, atramentem czerwonym z podaniem daty i podpisem dokonującego zmiany.

2. Jeżeli brak materiałów wymienionych w ust. 1, należy sporządzić nowe zestawienie powierzchni dla każdej jednostki rejestrowej bądź rejestr pomiarowy.

§ 23. Na gruntach objętych klasyfikacją należy w przypadkach:

- 1) gdy istnieją rejestry pomiarowo-klasyfikacyjne z klasyfikacją gruntów zatwierdzoną zgodnie z przepisem § 18 instrukcji, przyjąć do rejestru gruntów powierzchnie klas użytków rolnych według tych rejestrów,
- 2) gdy brak klasyfikacji gruntów, należy ją wykonać zgodnie z przepisem § 41 ust. 3 instrukcji.

§ 24. Po uporządkowaniu materiałów podstawowych w myśl niniejszych przepisów technicznych należy przystąpić

do zakładania dalszych części operatu ewidencji gruntów zgodnie z przepisami instrukcji.

V. Wytyczne przy ustalaniu granic własności w związku z wykonywaniem nowych pomiarów.

§ 25. W razie gdy dla obszaru jednostki ewidencyjnej brak podkładów geodezyjnych (map) bądź gdy istniejące podkłady okażą się nieprzydatne do założenia ewidencji gruntów, należy przystąpić do wykonania nowych pomiarów sytuacyjnych.

§ 26. 1. Nowe pomiary sytuacyjne należy wykonywać zgodnie z przepisami instrukcji B IV (Powszechne przepisy o pomiarach kraju).

2. W wyniku pomiarów (ust. 1) należy sporządzić podstawowe mapy ewidencyjne zgodnie z wymaganiami dekretu z dnia 2 lutego 1955 r. (Dz. U. Nr 6, poz. 32).

§ 27. Przy wykonywaniu nowych pomiarów sytuacyjnych, w szczególności przy czynnościach związanych z ustaleniem granic własności (władania) jednostek rejestrowych, należy przestrzegać następujących wytycznych:

- 1) granice własności ustalać i mierzyć zgodnie z przepisami § 46 ust. 2 instrukcji B IV (Powszechne przepisy o pomiarach kraju),
- 2) przed przystąpieniem do pomiaru należy ustalić w terenie przebieg granic własności (władania) wskazany przez zainteresowanych właścicieli; granice ustala się blokami utworzonymi przez otaczające ulice lub naturalne granice użytków,
- 3) co najmniej na 7 dni przed terminem ustalenia granic własności (władania) powinno nastąpić ogłoszenie (załącznik nr 14) wzywające zainteresowanych właścicieli nieruchomości do stawienia się na gruncie; ogłoszenie należy umieścić na tablicy w prezydium rady narodowej w referacie (oddziale, wydziale) geodezyjnym oraz na każdej z otaczających blok ulicy, w miarę możliwości na froncie każdej nieruchomości; jeden egzemplarz ogłoszenia z adnotacją prezydium rady narodowej o sposobie podania do publicznej wiadomości powinien być dołączony do operatu pomiarowego,
- 4) niestawienie się właścicieli pomimo ogłoszenia nie wstrzymuje czynności,
- 5) wskazane jest zapraszanie przez prezydium rady narodowej dwu obywateli, od szeregu lat zamieszkających w mieście (dzielnicy) i znających miejscowe stosunki, do współdziałania przy ustalaniu granic nieruchomości i nazwisk właścicieli,
- 6) ustalone dane co do położenia nieruchomości, nazwisk i adresów właścicieli wpisuje się do księgi protokołów (załącznik nr 15),
- 7) jeżeli właściciel nieruchomości jest nieobecny, a stawia się jeden z domowników, należy wpisać do protokołu nazwisko i imię osoby obecnej przy czynnościach oraz jej stosunek do właściciela nieruchomości,
- 8) obecni przy czynnościach zainteresowani i świadkowie podpisują protokół; jeżeli kto z obecnych odmówi podpisu, należy odmowę wraz z motywami wpisać do protokołu,
- 9) przebieg ustalonych granic wkreśla się do szkicu bloku, który wraz z protokołem dołącza się do operatu pomiarowego.

Załącznik nr 14.

Prezydium Rady Narodowej

Dnia 195 . . . r.

O G Ł O S Z E N I E

W związku z dokonywaniem pomiarów miasta Prezydium
Rady Narodowej w na podstawie art. 22 — 35 przepisów z dnia 22 marca 1928 r.
o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. Nr 36, poz. 341) wzywa właścicieli (osoby władające) nieruchomości, położo-
nych w bloku zawartym między ulicami do przybycia na teren wyżej wymienionych nieru-
chomości w dniu 195 . . . r. o godzinie wraz z dokumentami stwierdzającymi wła-
sność (władanie) celem wskazania na gruncie granic swych nieruchomości.

Niestawiennictwo stron nie wstrzymuje czynności, a skutki ewentualnie wadliwego ustalenia granic ponoszą winni
niestawiennictwa.

Za Prezydium

(podpis)

Załącznik nr 15.

**KSIĘGA PROTOKOŁÓW USTALENIA GRANIC ORAZ WŁAŚCICIELI LUB OSÓB WŁADAJĄCYCH NIERUCHOMOŚCIAMI,
POŁOŻONYMI NA OBSZARZE ADMINISTRACYJNYM**

MIASTA

Zaczęta 195 . . . r.

Zakończona 195 . . . r.

Ilość stron

(Lewa strona)

(Prawa strona)

Lp.	Data	Ulica i nr nieruchomości	Nazwisko i imię właściciela (osoby władającej)	Adres właściciela (osoby władającej)	Tytuł własności lub władania	Nazwisko i imię osoby obecnej przy czynnościach oraz w jakim charakterze występuje	Podpisani właściciele (osoby władające) nieruchomości obok wymienieni stwierdzają własnoręcznymi podpisami, że granice ich nieruchomości (władania) ustalone zostały w ich obecności i według ich wskazań	U w a g ą adnotacje o sporach granicznych i inne oraz odsyłacze do załączonych szkiców
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Wyżej opisane granice nieruchomości zostały pomierzone w czasie od do
i wyrysowane na szkicach połowych nr

Kierownik pomiarów

(podpis)